

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІНАНСОВОГО ПРАВА:

ІСТОРІЯ, ЗДОБУТКИ, ПЕРСПЕКТИВИ
(2001–2011 РР.)

УДК 001.32:347.73](477.41)(091)(03)
ББК 67.9(4Укр-4Киї)402л2я2
І-74

*Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту
фінансового права (протокол № 5 від 30 листопада 2010 року)*

УКЛАДАЧІ: к.е.н., доцент, с.н.с. Солдатенко О. В., Онуфрик М. С., Ковтунович Н. Л.

І-74 Інформаційний бюлетень «Науково-дослідний інститут фінансового права: історія, здобутки, майбутнє» / [за заг. ред. О. В. Солдатенко]. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К. : АДЕФ-Україна, 2010. – 96 с.

ISBN 978-966-187-106-8

Інформаційний бюлетень «Науково-дослідний інститут фінансового права: історія, здобутки, майбутнє» є довідковим виданням, яке ознайомлює громадськість із науковим та культурним життям інституту.

УДК 001.32:347.73](477.41)(091)(03)
ББК 67.9(4Укр-4Киї)402л2я2

ISBN 978-966-187-106-8

© Науково-дослідний інститут фінансового права, 2010

© ВД «АДЕФ-Україна», 2010

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
ЗАСНОВНИКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	7
СТАНОВЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	14
КЕРІВНИЦТВО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	16
ЗАВДАННЯ ІНСТИТУТУ	19
ВЧЕНА РАДА ІНСТИТУТУ	25
ПІДРОЗДІЛИ НДІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА	27
ВИКОНАННЯ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	33
ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ГОСПРОЗРАХУНКОВИМИ ДОГОВОРАМИ ТА НА ЗАМОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ.....	62
КООРДИНАЦІЙНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ, МІЖГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	66
МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	68
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ЗАХОДІВ	69
ОПУБЛІКУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	80
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ.....	87
ДОЗВІЛЛЯ	91
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ	93

■ ПЕРЕДМОВА

Сучасні світові глобалізаційні та інтеграційні процеси, осторонь яких не може залишатися Україна, ставлять нові завдання перед усіма галузями науки й освіти і вимагають переосмислення та перебудови ряду відносин, зокрема тих, що виникають у сфері державного управління та фінансової діяльності. Відповідно, фінансовому праву як галузі права, науці, навчальній дисципліні відводиться особливе місце у забезпеченні перебігу процесів системного реформування суспільно-економічних відносин в умовах сьогодення.

Це зумовило потребу у створенні в Україні такої науково-дослідної установи, яка б виконувала наукові дослідження у контексті загального розвитку науки фінансового права та одночасно була б тісно пов'язана з практичною роботою органів державної влади, зокрема Державної податкової служби України.

16 серпня 2001 року наказом Державної податкової адміністрації України № 328 на виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 липня

2001 року № 303-р було створено Науково-дослідний інститут фінансового права, який володіє особливим юридичним статусом: він підпорядкований Державній податковій службі України, входить до структури Національного університету державної податкової служби України, а його науково-методичне управління здійснює Національна академія правових наук України.

Знаковим є те, що НДІ фінансового права – єдина на території СНД наукова установа такого профілю, а наука фінансового права з року в рік стає все більш вагомим елементом процесу здійснення державної політики у сфері функціонування фінансової системи.

Важко переоцінити внесок провідних науковців у галузі фінансового права у розвиток цієї унікальної наукової установи, популяризацію проведених ними досліджень на всеукраїнському і міжнародному рівнях, виховання і підтримку здібної молоді.

Незважаючи на такий молодий як для наукової установи вік, засновники і спів-

робітники інституту мають значні здобутки. Так, прикладні наукові розробки НДІ фінансового права широко застосовуються у роботі Державної податкової служби України і сприяють підвищенню ефективності її роботи, удосконаленню нормативно-правового забезпечення діяльності підрозділів, налагодженню взаємовідносин з платниками податків. Науково-експертні висновки, підготовлені фахівцями інституту, є затребуваними у діяльності Конституційного Суду України, комітетів Верховної Ради України, міністерств, відомств, органів місцевого самоврядування, а також при вирішенні проблемних питань у сфері права та економіки на замовлення різних суб'єктів господарювання.

З особливою гордістю хочеться підкреслити, що Науково-дослідний інститут фінансового права є провідною установою з розробки Бюджетного і Податкового кодексів України, їх науково-практичного переосмислення і вдосконалення положень з метою забезпечення поступального соціально-економічного розвитку держави та зростання добробуту її громадян.

Стрімкому розвитку НДІ фінансового права, посиленню його авторитету як провідної наукової установи на високому державному рівні, популяризації його наукових ідей сприяє самовіддана праця співробітників інституту. Безпосереднім проявом їхньої ініціативності є проведення численних науково-практичних конференцій, круглих столів, семінарів, у тому числі зі статусом міжнародних. Указані заходи завжди проходять на високому науково-організаційному рівні, викликають широкий інтерес серед представників наукової еліти, державних діячів, практиків, молодих учених не лише в Україні, а й далеко за її межами.

Переконливою є також загальна кількість і якість наукових праць, виданих співробітниками інституту за роки діяльності. Науково-практичне видання – журнал «Фінансове право», засновником якого є НДІ фінансового права, висвітлює широкий спектр проблем сучасної фінансової науки; на його сторінках ведуться дискусії, що сприяють виробленню науково обґрунтованих висновків у контексті розвитку української державності в цілому.

Співробітники інституту, відповідно до вимог Болонської системи, здійснюють не лише наукову, а й викладацьку діяльність, успішно впроваджуючи результати своїх досліджень у навчальний процес.

10 років – досить нетривалий строк діяльності для наукової установи, але, оцінюючи те, що вже зроблено колективом Науково-дослідного інституту фінансового права, можна говорити про його досягнення не лише у дослідницькій і практичній сферах, але й про очевидні перспективи щодо подальшого його розвитку.

Народний депутат України, ректор П. В. Мельник

■ ЗАСНОВНИКИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Мельник Петро Володимирович – ректор Національного університету державної податкової служби України, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, депутат Верховної Ради України третього, п'ятого та шостого скликань, державний радник податкової служби I рангу, заступник голови Комітету з питань бюджету Верховної Ради України, заступник голови Співки юристів України, член колегії ДПА України, представник Всесвітньої асоціації юристів в Україні, перший віце-президент Асоціації платників податків, перший заступник голови Ради з юридичної освіти і науки України, член Науково-консультативної ради при Верховному Суді України, співголова Ради Міжнародної громадської організації «Ліга захисту прав платників податків», член координаційної ради Всеукраїнської громадської організації «Антикорупційний форум».

*Мельник П. В.,
ректор Національного університету ДПС
України, д.е.н., професор*

Народився 18 червня 1957 року на Рівненщині. У 1976 році закінчив Ірпінський індустріальний технікум, у 1984 році – Київський технологічний інститут легкої промисловості. Звання магістра ділового адміністрування отримав після завершення навчання у Київському економічному університеті (1996 р.), у 2002 році закінчив юридичний факультет Академії ДПС України. Трудову діяльність розпочав у 1978 році

Національний університет ДПС України

Зустріч ректора університету П. В. Мельника із студентами

в Ірпінському індустріальному технікумі, а з 1991 року очолив його.

Завдяки ініціативності й наполегливості **Мельника П. В.**, його творчому і відповідальному ставленню до виконання своїх обов'язків та вмінню працювати на далеку і близьку перспективу у 1996 році на базі коледжу було створено Український фінансово-економічний інститут, який у 1998 році набув статусу академії, у 2005-му – університету, а у 2007 році став Національним університетом державної податкової служби України, у якому навчається понад 12 тисяч студентів і курсантів.

Мельник П. В. захистив кандидатську («Структурно-інноваційні зміни та реформування системи підготовки кадрів», 1996 р.) і докторську («Податкова система та механізми її реалізації в перехідній економіці», 2001 р.) дисертації, йому присвоєно вчене звання доцента і професора. Він підготував 6 кандидатів економічних наук, здійснює наукове керівництво підготовкою кандидатських дисертацій 5 аспірантів і здобувачів.

Основними напрямками наукових досліджень **Мельника П. В.** є питання еконо-

мічного й правового забезпечення податкової політики держави.

Петро Володимирович – автор і співавтор 130 наукових і навчально-методичних праць, із них: 46 підручників та навчальних посібників, 12 монографій, зокрема: «Розвиток податкової системи в перехідній економіці», «Банківські системи зарубіжних країн світу», «Податок на додану вартість в Україні», «Організація правової роботи в органах ДПС України», Науково-практичного коментаря Податкового кодексу України та ін., що є свідченням його високого професійного рівня як науковця і досвідченого педагога-новатора. Основним напрямом і змістом зазначених та інших наукових і навчально-методичних праць є професійна підготовка майбутніх фахівців для роботи в органах державної податкової служби України.

Як народний депутат Верховної Ради України третього, п'ятого і шостого скликань та заступник голови Комітету з питань бюджету Верховної Ради, він доклав багато зусиль для розробки законів і законодавчих актів України. **Петро Володимирович** є автором 4 законопроектів, понад 300 поправок і доповнень до інших зако-

Огляд експозиції наукових праць М. Я. Азаровим, Першим віце-прем'єр-міністром України (2004 рік)

нопроектів, схвалених Верховною Радою України.

Мельник П. В. проводить активну громадську діяльність, є заступником голови Співки юристів України, представником Всесвітньої асоціації юристів в Україні, заступником голови Ради представників юридичних вищих навчальних закладів і наукових установ України.

За багаторічну і плідну працю **Мельник П. В.** неодноразово нагороджувався державними нагородами. Він відзначений орденом «За заслуги» III і II ступенів, По-

чесною грамотою Верховної Ради України, йому присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України», нагороджений відомчими нагрудними знаками: «Почесний працівник державної податкової служби України» і «Відмінник освіти України», від Православної Церкви нагороджений орденом святого рівноапостольного князя Володимира II ступеня, Святого Дмитра Солунського II ступеня, відзнакою «Кришталевий меч».

*Тацій В. Я.,
ректор
Національної
юридичної академії
ім. Я. Мудрого,
д.ю.н., професор*

Тацій Василь Якович – ректор Національної юридичної академії ім. Ярослава Мудрого, президент Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України, Герой України, лауреат Державних премій України, Почесний громадянин м. Харкова.

Народився 13 січня 1940 року в м. Полтава в сім'ї службовців.

Розпочав трудову діяльність у 1957 році токарем Полтавського паровозного депо.

Після закінчення Харківського юридичного інституту обіймав посади помічника прокурора району та прокурора відділу з нагляду за розглядом у судах кримінальних справ у Полтавській обласній прокуратурі. З 1966 року життя і діяльність **Тація В. Я.** пов'язані з Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого, де він був аспірантом, старшим викладачем, доцентом, заступником декана денного факультету, проректором з наукової роботи. З липня 1987 року – ректор Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого.

У 1970 році захистив кандидатську дисертацію «Кримінальна відповідальність за комерційне посередництво», а у 1984 році – докторську дисертацію «Проблеми відповідальності за господарськими злочинами: об'єкти та система». У 1985 році **Тацію В. Я.** присвоєно вчене звання професора, у 1993-му – обрано президентом Академії правових наук

*Національна академія
правових наук України*

України, у 1997 році – дійсним членом (академіком) Національної академії наук України.

Василь Якович Тацій – автор понад 500 наукових праць, у тому числі більше 70 монографій, навчальних посібників і підручників, що стали значним внеском у розвиток юридичної науки. Його праці присвячені дослідженню фундаментальних проблем кримінального права, теорії держави та права, конституційного права України. Очолює відомі правові видання, зокрема «Вісник Академії правових наук Укра-

*Національна юридична академія
ім. Я. Мудрого*

їни» та міжвідомчий науковий збірник «Проблеми законності».

Як член Конституційної комісії брав участь у розробці проекту Конституції України (1996 р.), був головою робочої групи з розробки нового Кримінального кодексу України (2001 р.)

Тацій В. Я. проводить значну громадську роботу. Він є членом багатьох президентських та урядових комісій, громадських організацій.

Нагороджений орденами князя Ярослава Мудрого V і IV ступенів, орденом «За заслуги» II ступеня, Почесними грамота-

ми Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України, орденом «Знак пошани».

Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі архітектури та Державної премії України в галузі науки і техніки, Премії імені В. Вернадського, Премії імені Ярослава Мудрого, Премії «Феміда». Має ряд відомчих, громадських, церковних нагород та урядові нагороди інших держав.

Воронова Л. К., д.ю.н., професор

Воронова Лідія Костянтинівна – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений юрист України, професор кафедри адміністративного та фінансового права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Народилася в Казахстані.

Саме їй судилося стати одним із кращих фахівців у галузі фінансового права у колишньому Радянському Союзі та в незалежній Україні.

Шлях у велику науку **Лідія Костянтинівна** розпочинала з юридичного факультету Львівського державного університету імені І. Франка. Цей заклад, який вона закінчила з відзнакою у 1954 році, пишається своєю випускницею. Її основним напрямом діяльності стало дослідження проблем фінансового (бюджетного, податкового і банківського) права.

У 1963 році **Воронова Л. К.** захистила кандидатську дисертацію на тему «Бюджетні права Української РСР». З 1966 року Лідія Костянтинівна працює доцентом кафедри державного та адміністративного права, а з вересня 1975 року по вересень 1996 року – обіймає посаду завідувача кафедри державного та адміністративного права Київського державного університету ім. Тараса Шевченка.

У 1982 році **Лідія Костянтинівна** в Московському державному університеті імені Ломоносова захистила докторську дисертацію «Теоретичні питання правового регулювання видатків державних бюджетів

союзних республік». Закономірно і справедливо, що після всесоюзного визнання саме їй довірили очолити фінансово-правову школу в Україні.

У 1984 році **Вороновій Л. К.** присвоєно вчене звання професора. Тривалий час була єдиним доктором юридичних наук в Україні в галузі фінансового права. З 1996 року і дотепер працює на посаді професора кафедри адміністративного та фінансового права Київського державного університету ім. Тараса Шевченка.

У науковому доробку знаного в Україні, на теренах СНД, а також у далекому зарубіжжі вченого понад 200 публікацій, серед них: підручники, на-

Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка

вчальні посібники, монографії, статті у вітчизняних часописах, у спеціалізованих виданнях Москви, Загреба, Будапешта.

Під керівництвом і за науковою консультацією **Воронової Л. К.** захищено понад 30 докторських і кандидатських дисертацій, їх автори працюють на кафедрах провідних вищих навчальних закладів України.

Воронова Л. К. брала участь у підготовці проектів законів України в галузі правового регулювання бюджетної діяльності, розробці Бюджетного кодексу України.

Академік **Воронова Л. К.** є членом Ради Співки юристів України, редакційної колегії журналу «Право України», науково-редакційної ради журналу «Фінансове право», редакційної колегії «Вісника Академії правових наук України», спеціалізованих вчених рад при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого.

Нагороджена орденом «За заслуги» III ступеня, орденом княгині Ольги III ступеня, є заслуженим юристом України та лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого.

■ СТАНОВЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Антипов Володимир Іванович – перший директор НДІ фінансового права (2002–2005 рр.), проректор із загальноорганізаційних питань Національного університету державної податкової служби України, кандидат юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Народився 30 березня 1947 року у м. Віляка (Латвія).

Протягом 1970–1978 років працював на практичній юридичній роботі, а в 1979 році перейшов на наукову та викладацьку роботу, яку розпочав як науковий співробітник, потім очолював відділ організації науково-дослідної роботи, був деканом факультету Національної академії внутрішніх справ України (НАВСУ). У 1986 році став засновником кафедри розслідування злочинів. У 1993 році призначений начальником Науково-дослідного центру Національної академії внутрішніх справ України.

*Антипов В. І.,
к.ю.н., професор,
заслужений юрист
України*

З 1996 року – перший директор Науково-дослідного інституту проблем боротьби зі злочинністю. З 2000 року працював начальником Науково-дослідного центру з проблем оподаткування Академії ДПС України, а у 2001–2005 рр. – директором Науково-дослідного інституту фінансового права Національної академії ДПС України. У вересні 2006 року призначений проректором із загальноорганізаційних питань Національного університету ДПС України.

Антипов В. І. – лауреат Першого загальноукраїнського конкурсу «Юрист року» (у номінації «Юрист-організатор юридичної науки», 1999 р.)

Має близько 100 публікацій у галузі кримінального права та кримінології, у тому числі 6 підручників (у співавторстві), 4 монографії, навчальні посібники, статті у фахових юридичних виданнях.

Вагомий внесок у становлення і розвиток НДІ фінансового права здійснила **Тарангул Людмила Леонідівна** – проректор з наукової роботи Національного університету ДПС України, доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, державний радник податкової служби України III рангу.

Л. Л. Тарангул не тільки координує роботу щодо розвитку інституту, а є безпосереднім виконавцем численних науково-дослідних робіт, що проводяться на замовлення державних органів влади і на пошукових засадах, зокрема фундаментального дослідження «Правові засади розвитку місцевих фінансів в Україні».

Людмила Леонідівна є заступником Голови експертної ради ВАКу України по захисту дисертацій з економічних спеціальностей та заступником голови спеціалізованої вченої ради Національного університету ДПС України по захисту докторських дисертацій за спеціальністю

*Тарангул Л. Л.,
д.е.н. професор,
заслужений діяч
науки і техніки
України*

08.00.08 – гроші, фінанси, кредит.

Тарангул Л. Л. – член робочих груп, створених за розпорядженням Кабінету Міністрів України для розробки проекту концепції: реформування податкової системи; місцевих бюджетів; системи управління державними фінансами тощо.

За період багаторічної безперервної праці в наукових установах, сумлінне виконання службових обов'язків неодноразово відзначена державними та

відомчими нагородами: ювілейною медаллю «5 років ДПА України», Грамотою Кабінету Міністрів України, нагрудними знаками «Почесний працівник державної податкової служби України», «Відмінник освіти України», «Почесна відзнака ДПА України», «За наукові досягнення», орденом княгині Ольги III ступеня; їй присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

Має понад 150 наукових праць, у тому числі 8 монографій, присвячених розвитку системи оподаткування в Україні та її впливу на регіональний розвиток.

КЕРІВНИЦТВО НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Солдатенко Оксана Володимирівна – директор НДІ фінансового права, кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник.

Народилася 26 серпня 1972 року в селищі Устинівка Кіровоградської області.

У 1989 році закінчила Устинівську середню школу, а у 1991 році в Кіровоградському кооперативному технікумі ім. М. П. Сая здобула кваліфікацію економіста. Протягом 1991–1995 рр. навчалася у Львівській комерційній академії на економічному факультеті, де здобула кваліфікацію економіста-організатора.

З 1995 року по квітень 2000 року працювала на посаді старшого державного податкового ревізора-інспектора у податковій службі м. Львів. Має звання радника податкової служби II рангу.

З квітня 2000 року перейшла на наукову та викладацьку роботу. Обіймала

*Солдатенко О. В.,
к.е.н., доцент, с.н.с.*

посаду начальника відділу Науково-дослідного центру з проблем оподаткування та доцента кафедри податкової політики й оподаткування Національної академії ДПС України. З 2002 р. працює у НДІ фінансового права.

Солдатенко О. В. – активний учасник громадського життя країни: є членом громадських організацій – Асоціації правників України, Форуму молодих лідерів

України. Неодноразово брала участь у робочих групах Верховної Ради України, Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України щодо розробки законів, інструкцій, методичних рекомендацій, інших нормативно-правових актів. Автор науково-експертних висновків для Конституційного та Верховного судів України. Здійснює просвітницьку діяльність шляхом обговорення актуальних питань

розвитку фінансового права у теле- та радіопередачах.

На сьогодні наукові інтереси **О. В. Солдатенко** сконцентровані на розв'язанні проблем, пов'язаних із видатками Державного і місцевого бюджетів України. Нею підготовлена до захисту дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему «Правове регулювання видатків на реалізацію конституційного права громадян на охорону здоров'я в Україні та країнах Центральної Європи».

За наполегливу та добросовісну працю **Солдатенко Оксани Володимирівни** присвоєно звання «Почесний працівник державної податкової служби України» (2007 р.), вона також нагороджена Почесною грамотою ДПА України (2008 р.) та нагрудним знаком «За бездоганну службу III ступеня» (2009 р.).

*Воронова Л. К.,
д.ю.н., професор*

Заступник директора – **Воронова Лідія Костянтинівна**, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України.

Професор кафедри адміністративного та фінансового права Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Автор понад 200 наукових публікацій. На сьогодні досліджує актуальні проблеми фінансового права.

*Кучерявенко М. П.,
д.ю.н., професор*

Заступник директора – **Кучерявенко Микола Петрович**, доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України.

Професор кафедри фінансового права Національної юридичної академії Украї-

ни імені Ярослава Мудрого. Автор понад 150 наукових публікацій. Сфера наукових інтересів – податкове право.

Заступник директора – Доценко Юрій Павлович, кандидат фізико-математичних наук.

Працював заступником голови Державного комітету з питань науки та технологій України, першим заступником Міністра у справах науки і технологій України. Був представником від України в європейській програмі «Єврика» та співголовою українсько-російської міжурядової комісії з питань науково-технічного співробітництва.

Вчений секретар – Онуфрик Маріанна Святославівна.

Сфера наукових інтересів – податкове регулювання економічної діяльності.

Доценко Ю. П.,
к.ф.-м.н.

Онуфрик М. С.

■ ЗАВДАННЯ ІНСТИТУТУ

Становлення податкової системи України на початку 90-х років минулого століття відбувалося на фоні численних катаклізмів економічного й соціального характеру, що зумовило появу ряду негативних ознак системи оподаткування, деякі з них зберігаються і в наш час. Саме тому виникла потреба у науковому переосмисленні підґрунтя побудови системи оподаткування, її основних функцій та ролі в економіці, а також напрямів державної податкової політики.

На розв'язання виявлених проблем із метою вдосконалення податкової системи України в контексті сталого соціально-економічного розвитку Державна податкова адміністрація України наказом № 328 від 16 серпня 2001 року створила Науково-дослідний інститут фінансового права (далі – НДІ фінансового права, або інститут) на виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України від

26 липня 2001 року № 303-р «Про створення Науково-дослідного інституту фінансового права».

Інститут є бюджетною неприбутковою установою, що входить до структури Національного університету державної податкової служби України і підпорядкована Державній податковій службі України. Науково-методичне управління НДІ фінансового права здійснює Національна академія правових наук України.

Будучи організацією подвійного підпорядкування, НДІ фінансового права у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної

Ради України, указами та розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Державної податкової служби України, Поло-

женням про Науково-дослідний інститут фінансового права.

НДІ фінансового права є суб'єктом наукової діяльності, яка здійснюється з метою задоволення наукових потреб держави та суспільства, Державної податкової служби України.

Головна мета діяльності інституту – розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо реалізації єдиної державної фінансової, бюджетної та податкової політики, спрямованої на економічний і соціальний розвиток України.

Основними завданнями НДІ фінансового права є:

- організація та проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування;
- виконання замовлень Державної податкової служби України й інших органів державної влади щодо розробки наукових засад фінансово-правової політики, проведення наукової експертизи проектів законів та інших нормативно-правових актів у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування;

- підготовка наукових кадрів і підвищення їх кваліфікації, залучення до наукового процесу талановитих молодих учених, а також сприяння науковій творчості студентів у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування;

- консолідація інтелектуального потенціалу наукових працівників НДІ фінансового права, наукових та науково-педагогічних кадрів Національного університету державної податкової служби України для забезпечення підвищення освітнього рівня юридичного й економічного профілю;

- упровадження наукових розробок НДІ фінансового права в діяльність державної податкової служби України, інших органів виконавчої влади, у навчальний процес Національного університету державної податкової служби України та інших навчальних закладів;

- проведення освітньої діяльності з підвищення кваліфікації кадрів у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування;

- вивчення і впровадження міжнародного науково-технічного досвіду у сфері фінансового та податкового законодавства.

НДІ фінансового права з метою виконання покладених на нього завдань:

- щорічно готує пропозиції щодо розробки науково-технічної продукції у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування в межах пріоритетів, визначених Програмою економічного й соціального розвитку України, проектом Державного бюджету на кожний бюджетний рік, та подає на розгляд Державній податковій службі України;

- готує пропозиції щодо обсягів фінансування НДІ фінансового права за загальним та спеціальним фондом відповідно до встановленого порядку формування щорічного проекту Державного бюджету України;

- забезпечує розробку наукової продукції у сфері фінансового й інших галузей права та оподаткування за погодженням з Національною академією правових наук України та Державною податковою службою України;

- подає на затвердження Державній податковій службі України кошторис, план асигнувань загального фонду бюджету, план використання бюджетних

коштів, помісячний план використання бюджетних коштів з відповідними розрахунками та обґрунтуваннями;

- готує та подає на експертизу й державну реєстрацію прийняті до розробки науково-дослідні роботи та дисертації;

- щорічно аналізує результати фінансово-господарської, наукової діяльності, використання фінансових, матеріально-технічних ресурсів, а також кадрового потенціалу, готує на розгляд балансової комісії Державної податкової служби України матеріали щодо ефективності роботи НДІ фінансового права;

- здійснює, відповідно до законодавства, управління державною власністю та об'єктами інтелектуальної власності, створеними у процесі своєї діяльності;

- готує та подає відповідним органам звітність за встановленими формами у науковій і науково-технічній сфері;

- забезпечує у межах своєї компетенції реалізацію державної політики щодо державної таємниці;

- організовує та проводить наукову експертизу результатів досліджень, виконаних іншими установами та організаціями, організовує наукові конференції,

круглі столи, семінари (у тому числі між-народні), наради з питань, що належать до сфери його діяльності;

- здійснює інші функції, виходячи з покладених на нього завдань.

Основними структурними підрозділами НДІ фінансового права є науково-дослідні лабораторії (відділи), управлінські та допоміжні підрозділи і служби.

Колектив Науково-дослідного інституту фінансового права

2006 рік

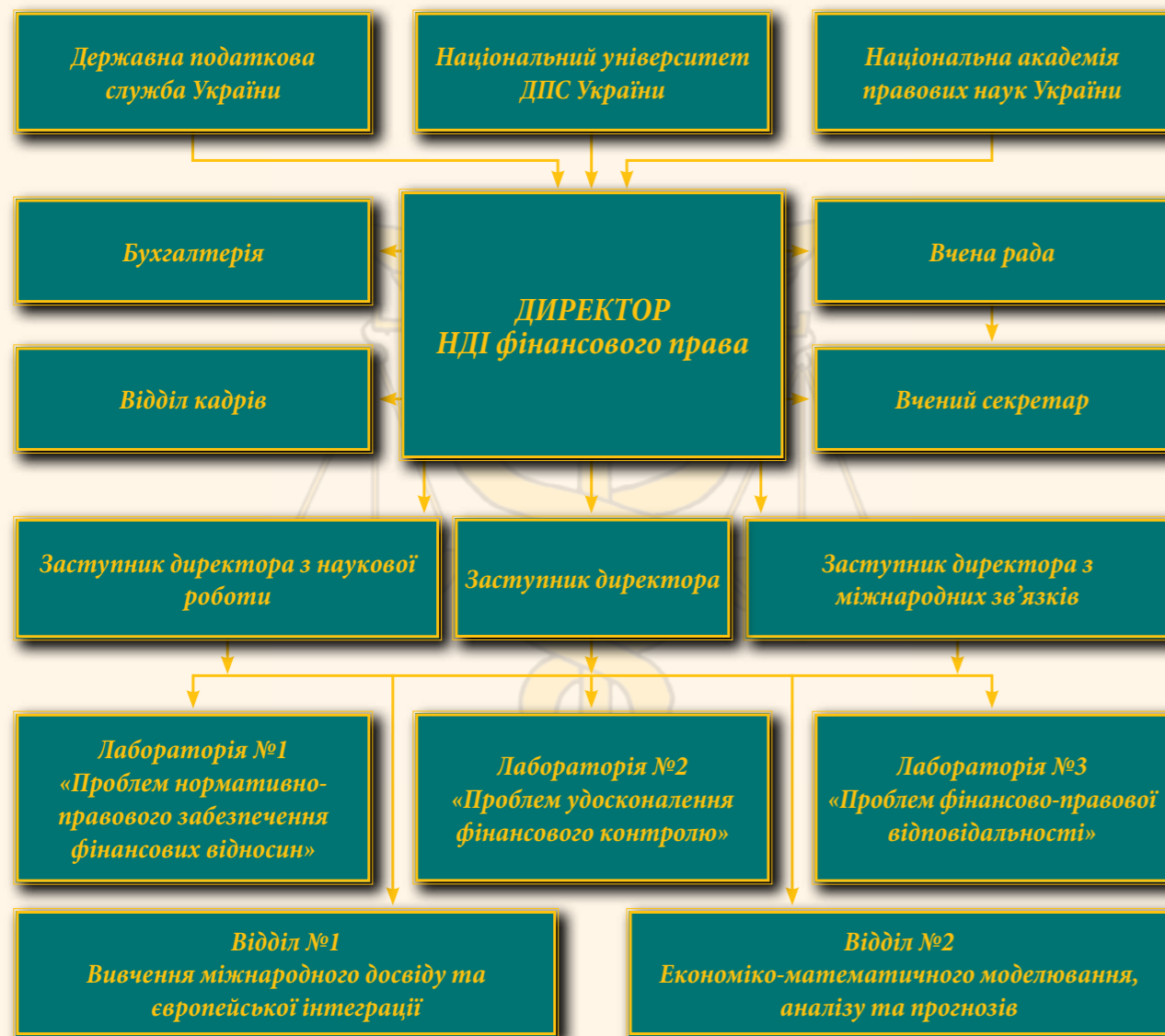
2009 рік

2010 рік

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ

ВЧЕНА РАДА ІНСТИТУТУ

Вчена рада Науково-дослідного інституту фінансового права – вищий орган колегіального розгляду основних питань наукової діяльності, серед яких:

- визначення перспективних напрямів наукової діяльності;
- здійснення наукової оцінки тематики та результатів науково-дослідних робіт;
- обговорення програм і концепцій науково-дослідних робіт, стану реалізації наукових досліджень, підготовки наукових кадрів, проведення конференцій і нарад;
- розгляд питань щодо координації та наукового співробітництва з іншими установами та організаціями;
- обговорення питань міжнародного наукового співробітництва інституту;
- затвердження тем дисертаційних досліджень, призначення наукових керівників і консультантів, присвоєння вчених звань.

Головою Вченої ради НДІ фінансового права є Солдатенко Оксана Володимирівна, директор інституту, к.е.н., доцент, с.н.с.

Заступник голови Вченої ради: Воронова Лідія Костянтинівна, заступник ди-

Засідання Вченої ради інституту (справа наліво): Солдатенко О. В. (голова Вченої ради), Кучерявенко М. П., Воронова Л. К. (заступник голови), Пришва Н. Ю.

ректора НДІ фінансового права, д.ю.н., професор, академік Національної академії правових наук України.

Секретар Вченої ради: Онуфрик Маріанна Святославівна, вчений секретар НДІ фінансового права.

Члени Вченої ради:

- Антипов Володимир Іванович – провідний науковий співробітник, к.ю.н., професор;

- Доценко Юрій Павлович, заступник директора НДІ фінансового права, к.ф.-м.н.;

- Заруба Петро Іванович – завідувач лабораторії, к.ю.н.;
- Кадькаленко Сергій Тимофійович – старший науковий співробітник, к.ю.н., доцент;
- Криницький Ігор Євгенович – завідувач лабораторії, д.ю.н., доцент;
- Кучерявенко Микола Петрович, заступник директора НДІ фінансового права, д.ю.н., професор, академік Національної академії правових наук України;
- Мендрул Олександр Гаррійович – головний науковий співробітник, д.е.н., професор;
- Монаєнко Антон Олексійович – завідувач лабораторії, д.ю.н., доцент;
- Пришва Надія Юріївна – головний науковий співробітник, д.ю.н., професор;

*Члени Вченої ради (справа наліво):
Тимченко Л. Д., Доценко Ю. П.,
Матвійчук А. В., Криницький І. Є.,
Кадькаленко С. Т., Мендрул О. Г.*

- Смелік Владислав Борисович – старший науковий співробітник, к.ю.н.;
- Тимченко Леонід Дмитрович – головний науковий співробітник, д.ю.н., професор;
- Тихий Володимир Павлович – віцепрезидент Національної академії правових наук України, керівник Київського регіонального центру, д.ю.н., професор, академік Національної академії правових наук України;
- Трубін Ігор Олексійович – голова Первинної профспілкової організації працівників НДІ фінансового права, науковий співробітник.

Обговорення питання щодо діяльності інституту у I півріччі 2011 року

■ ПІДРОЗДІЛИ НДІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА

Науково-дослідна лабораторія № 1 «Проблем нормативно-правового забезпечення фінансових відносин»

Основними завданнями науково-дослідної лабораторії № 1 є:

- вивчення, узагальнення та оцінка чинного нормативно-правового забезпечення фінансових відносин в Україні;
- вивчення нормативно-правового забезпечення фінансових відносин зарубіжних країн з метою вдосконалення чинного законодавства України;
- узагальнення та координація результатів науково-дослідних робіт відповідної тематики з іншими профільними науково-дослідними установами;
- розробка проектів нормативно-правових актів з питань нормативно-правового забезпечення фінансових відносин тощо.

У науково-дослідній лабораторії № 1 «Проблем нормативно-правового забез-

*Криницький І. Є.,
д.ю.н., доцент*

печення фінансових відносин» працюють 13 співробітників, з них: 3 доктори і 6 кандидатів наук.

Завідувач НДЛ № 1 – доктор юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник Криницький Ігор Євгенович.

Співробітники НДЛ № 1: д.е.н., професор Тарангул Людмила Леонідівна; д.ю.н., професор, с.н.с. Лисенко Володимир Васильович; к.ю.н. Тарангул Віталій Дмитрович; к.ю.н., с.н.с. Трофімова Лариса Віталіївна; к.ю.н. Задорожний Олександр Степанович; к.е.н., с.н.с. Скороцова Тетяна Олександрівна; Радишевська Олеся Ростиславівна; Ковальчук Марія Кирилівна; Андрійченко Володимир Анатолійович; Новицький Сергій Валерійович.

Науково-дослідна лабораторія № 2 «Проблем удосконалення фінансового контролю»

Завданнями науково-дослідної лабораторії № 2 є:

- визначення нових засад організації державного внутрішнього фінансового контролю з урахуванням норм і правил ЄС;
- дослідження методології здійснення внутрішнього контролю і аудиту;
- обґрунтування шляхів оптимізації фінансових витрат держави із забезпечення фінансового контролю;
- дослідження напрямів підвищення використання державних фінансів;
- розробка проектів нормативно-правових актів тощо.

У науково-дослідній лабораторії № 2 «Проблем удосконалення фінансового

*Монаєнко А. О.,
д.ю.н., доцент*

контролю» працює 13 співробітників, з них: 4 доктори і 2 кандидати наук.

Завідувач лабораторії – доктор юридичних наук, доцент Монаєнко Антон Олексійович.

Співробітники науково-дослідної лабораторії № 2: д.ю.н., професор Пришва Надія Юріївна; д.держ.упр., доцент, с.н.с. Сіцінський Анатолій Станіславович; д.е.н., доцент Матвійчук Андрій Вікторович; к.ю.н. Смелік Владислав Борисович; к.е.н. Намонюк Василь Євгенович; Трубін Ігор Олексійович; Шкуренко Наталія Григорівна; Янцух Олена Володимирівна; Євсеева Ірина Олександрівна; Раскалей Марина Олександрівна; Трубіна Марина Володимирівна; Болдов Андрій Миколайович.

Науково-дослідна лабораторія № 3 «Проблем фінансово-правової відповідальності»

Завданнями структурного підрозділу науково-дослідної лабораторії № 3 визначено:

- встановлення підстав застосування фінансово-правової відповідальності у податковій сфері й дослідження складу податкового правопорушення та його елементів;
- дослідження правової природи фінансово-правової відповідальності та з'ясування її місця в системі юридичної відповідальності;
- накопичення інформаційного масиву щодо науково-методичної, нормативно-правової бази, у тому числі зарубіжних країн, стосовно вдосконалення фінансово-правової відповідальності;
- дослідження видів фінансово-правових санкцій, їх співвідношення з санкціями інших видів юридичної відповідальності;

*Заруба П. І.,
к.ю.н.*

• вироблення рекомендацій, спрямованих на вдосконалення законодавства, що встановлює фінансово-правову відповідальність.

У науково-дослідній лабораторії № 3 «Проблем фінансово-правової відповідальності» працює 11 співробітників, з них: 3 доктори і 2 кандидати наук.

Завідувач лабораторії – кандидат юридичних наук Заруба Петро Іванович.

Співробітники НДЛ № 3: д.е.н., професор Мендрул Олександр Гаррійович; д.ю.н., професор Тимченко Леонід Дмитрович; д.ю.н., професор Попович Володимир Михайлович; к.ю.н., професор, заслужений юрист України Антипов Володимир Іванович; Білецька Ганна Миколаївна; Крамаревич Юрій Володимирович; Селіна Ірина Веніамінівна; Варналій Любов Вікторівна; Корж Марина Анатоліївна; Сидорчук Ярослава Юріївна.

Науково-дослідний відділ вивчення міжнародного досвіду та європейської інтеграції

Основними завданнями науково-дослідного відділу є:

- вивчення досвіду зарубіжних держав щодо тематики планових та госпрозрахункових досліджень, які проводяться НДІ фінансового права;
- дослідження фінансового законодавства та фінансово-правової доктрини зарубіжних держав;
- організація міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, симпозіумів, конгресів, семінарів, круглих столів та інших заходів;
- участь у міжнародних наукових і освітніх програмах;
- участь у програмах двостороннього та багатостороннього обміну аспірантами, науково-педагогічними і науковими працівниками;

*Федчук С. І.,
к.ю.н.*

• відрядження за кордон для наукової роботи на основі договорів про співробітництво Науково-дослідного інституту фінансового права із зарубіжними науковими закладами та отримання грантів.

У науково-дослідному відділі вивчення міжнародного досвіду та європейської інтеграції працює 7 співробітників, з них – 2 кандидати наук.

Завідувач відділу – кандидат юридичних наук Федчук Світлана Ігорівна.

Співробітники відділу: к.філ.н. Шпильківська Олена Валеріївна; заслужений економіст України Лаба Мирослав Стефанович; Габорак Тетяна Анатоліївна; Чернов Павло Станіславович; Ніколайченко Валентина Іванівна; Мельник Яна Райфівна.

Науково-дослідний відділ економіко-математичного моделювання, аналізу та прогнозів

Основними завданнями відділу економіко-математичного моделювання аналізу та прогнозів є:

- дослідження теоретичних положень та чинної нормативно-правової бази відповідно до тематики науково-дослідних робіт;
- розробка та запровадження в роботу органів державної податкової служби всіх рівнів єдиних методологічних засад щодо аналізу та прогнозування податкових надходжень;
- розробка економіко-математичних моделей для вирішення завдань прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів та країни в цілому;
- вивчення міжнародного досвіду з метою вдосконалення існуючих підходів щодо економіко-математичного моделю-

*Ільяшенко В.А.,
д.держ.упр.,
доцент*

вання, аналізу та прогнозів;

- розробка проектів нормативно-правових актів тощо.

У науково-дослідному відділі економіко-математичного моделювання, аналізу та прогнозів працює 11 співробітників, з них: 1 доктор і 3 кандидати наук, 3 доценти.

Завідувач відділу – доктор наук з державного управління, доцент Ільяшенко Вікторія Анатоліївна.

Співробітники відділу: к.ю.н., доцент Кадькаленко Сергій Тимофійович; к.ю.н., доцент Лукашев Олександр Анатолійович; к.ю.н. Музика-Стефанчук Оксана Анатоліївна; Дюрядін Віктор Петрович; Ковтунович Наталія Леонідівна; Рибачок Наталія Петрівна; Неліпа Анна Володимирівна; Шевчук Сергій Васильович; Мартін Роман Гаррійович.

Інші підрозділи

Посаду головного бухгалтера в інституті обіймає Колбасін Олександр Миколайович, фахівець з багаторічним досвідом роботи. Допмагають йому досвідчений економіст Присяжнюк Наталія Василівна і молоді фахівці Токар Максим Олександрович та Царенко Тетяна Борисівна. Кадрову політику в НДІ фінансового права здійснює Мельник Наталія Миколаївна та фахівець по роботі з персоналом Гороховець Євген Вікторович. Посаду юрисконсульта обіймає Рибачок Володимир Володимирович. Коваленко Олександр Володимирович працює в інституті водієм.

Захист трудових та соціальних прав співробітників інституту здійснює Пер-

винна профспілкова організація працівників НДІ фінансового права, яку очолює Трубін Ігор Олександрович.

Голова профспілки – Трубін І. О.

Бухгалтерія інституту (справа наліво): Токар М. О., Колбасін О. М., Царенко Т. Б., Присяжнюк Н. В.

Відділ кадрів інституту (справа наліво): Мельник Н. М., Рибачок В. В., Гороховець Є. В.

ВИКОНАННЯ ПРИКЛАДНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Основним напрямом діяльності інституту є організація і проведення прикладних досліджень у галузі фінансового права та оподаткування. Як правило, такі дослідження науковці НДІ фінансового права здійснюють на замовлення Державної податкової служби України. За 10 років діяльності інституту співробітниками виконано 20 науково-дослідних робіт:

■ **«Фінансово-правове забезпечення запровадження спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків».** Тема виконувалася на замовлення Державної податкової адміністрації України протягом 2002–2003 років. Державний реєстраційний номер: 0102U007111. Керівник авторського колективу – к.е.н. Єгоров С. О. Склад авторського колективу: Білецька Г. М.; Мажорова С. В.; д.ф.-м.н. Лисенко В. С.; Пастух Л. М.; д.е.н. Петренко М. І.; к.е.н., доцент Онишко С. В.; Соломченко В. П.; Федчук С. І.; Черненко Ю. М.

Під час виконання НДР розроблено методику комплексної експертизи інновацій-

них (інвестиційних) проектів технопарків, що дозволяє забезпечити відбір саме тих проектів, які є найбільш економічно ефективними. Завданням експертизи є встановлення бюджетної ефективності проекту, що визначається як різниця між позитивними результатами або вигодами для бюджету і негативними результатами або його втратами. При цьому експертизу встановлюються розбіжності між ситуаціями «з проектом» і «без проекту».

У роботі визначено стан та перспективи державного стимулювання інноваційної діяльності за допомогою прямого фінансування та надання податкових пільг (цільових субсидій).

У результаті проведеного дослідження розроблено пропозиції до законів України: «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків»; «Про загальні принципи створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон»; «Про інноваційну діяльність».

Результати дослідження були апробовані під час участі членів авторського колективу у багатьох науково-практичних

заходах, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою дослідження опубліковано 10 наукових праць, у тому числі монографію (Інноваційна модель економіки: правові та методологічні засади проведення експертизи інноваційних проектів: монографія / [С. В. Онишко, С. О. Єгоров, Ю. М. Черненко, С. І. Федчук, Г. М. Білецька, С. В. Мажорова]; за заг. ред. к.ф.-м.н. Ю. П. Доценка. – К.: Леся, 2006. – 196 с.).

■ **«Методичні основи та концепція організації планування податкових надходжень».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту економічного аналізу та планування податкових надходжень ДПА України з липня по грудень 2003 року. Державний реєстраційний номер: 0103U00007532. Керівник авторського колективу – д.е.н., професор Ніколаєв В. П. Склад авторського колективу: д.е.н., професор, Базилюк А. В.; к.е.н., доцент Бабич Л. М.; Брунько В. М.; Леміш А. М.; Онуфрик М. С.; Казакова М. В. НДР виконувалася у співавторстві з товариством з обмеженою відповідальністю «ІНЕКС».

У межах виконання НДР розроблено концепцію організації планування подат-

кових надходжень, яка базується на використанні передових досягнень у галузі математичного моделювання економічних процесів (FUZZI-технології), проаналізовано можливість створення і функціонування при органах ДПС України Ситуаційного центру прогнозування і планування податкових надходжень.

Практична значимість розробки концепції організації планування податкових надходжень полягає у реалізації органами ДПС методики прогнозування податкових надходжень на макрорівні, яка містить три складові:

1. Модель предметної області (уявлення про те, як має бути) – це ідеалізоване уявлення про предметну область (податкові надходження). Усі сукупні знання про неї та зв'язки між її складовими об'єктами.

2. Опис, підготовка і наповнення моделі вхідними даними, від чітких і точних статистичних даних до логічних оцінок.

3. Опис минулих, теперішніх і майбутніх подій, що впливають на модель предметної області в часі (вплив ендогенних та екзогенних факторів).

За результатами дослідження опубліковано монографію (Прогнозування по-

даткових надходжень в перехідній економіці: проблеми методології та організації: монографія / [за ред. д.е.н. Ніколаєва В. П.]. – К.: Леся, 2006. – 320 с.) та тези доповіді.

■ **«Розробка моделі Ситуаційного центру з планування податкових надходжень».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту економічного аналізу та планування податкових надходжень ДПА України протягом 2004 року. Державний реєстраційний номер: 0105U001986. Керівник авторського колективу – д.е.н., професор Ніколаєв В. П. Склад авторського колективу: Леміш А. М.; Онуфрик М. С. НДР виконувалася у співавторстві з ТзОВ «ІНЕКС».

У межах виконання НДР розроблена модель Ситуаційного центру (СЦ), а також вирішені завдання моніторингу ситуацій та вироблення пропозицій щодо вдосконалення процесів планування та своєчасного втручання у процеси збору податків. Встановлено, що типовий СЦ повинен функціонувати як Ситуаційний центр оперативно-стратегічного рівня. Особливості конкретного СЦ будуть залежати від покладених на нього функціональних за-

вдань. Визначено основні види забезпечення типового СЦ прогнозування і планування податкових надходжень. Крім того, запропоновано види забезпечення процесів планування податкових надходжень, що дають можливість створити та запровадити в повсякденну діяльність органів державної податкової служби Ситуаційний центр з планування податкових надходжень. У роботі детально розроблено загальну організаційно-правову модель Ситуаційного центру та основні режими його роботи, типові саме для органів ДПС України.

Комплексний підхід до інформаційного та технічного забезпечення має вирішити функціональні завдання СЦ ППН і підвищити точність оцінок і прогнозів. За результатами дослідження зроблено висновок щодо перспектив кадрового потенціалу структурних підрозділів ДПС України.

■ **«Правове регулювання та практика виявлення, обліку, зберігання, оцінки безхазяйного та іншого майна, що переходить у власність держави».** Тема виконувалася на замовлення Управління організації роботи з виявлення і розпорядження безхазяй-

ним майном та майном, що переходить у власність держави, Державної податкової адміністрації України з квітня по грудень 2004 року. Державний реєстраційний номер: 0104U009748. Керівник авторського колективу – к.ю.н. Нікітіна Л. О. Склад авторського колективу: Білецька Г. М.; Кондратенко Н. Г.; Леміш А. М.; Федчук С. І.; Шевченко О. Я.

Під час виконання науково-дослідної роботи проведено: компаративний аналіз зарубіжного законодавства з питань регулювання власності на знахідку, безхазяйне майно та майно померлих громадян, що не мають спадкоємців; аналіз українського законодавства, що регулює перехід права власності на знахідку, безхазяйне майно та майно померлих громадян, що не мають спадкоємців; аналіз узгодженості нормативно-правових актів, якими регулюються питання розпорядження безхазяйним та іншим майном, що переходить у власність держави (регулювання обліку, зберігання, переробки, утилізації, знищення та подальшого використання безхазяйного майна).

Розроблено перспективні напрями роботи органів ДПС України з виявлення

безхазяйного майна у взаємодії з іншими органами виконавчої влади в умовах дії нового Цивільного кодексу України (зокрема, визначено компетенцію правоохоронних та інших органів виконавчої влади у сфері виявлення та розпорядження безхазяйним майном; запропоновано напрями вдосконалення законодавства у сфері обліку та роботи з ним).

У ході проведеного дослідження доведено, що одним із основних напрямів роботи державної податкової служби України є організація роботи з виявлення безхазяйного майна, забезпечення контролю за його реалізацією та надходженням відповідних коштів до державного бюджету.

У межах виконання НДР з метою координації зусиль щодо вдосконалення правового регулювання та активізації діяльності у напрямі виявлення, обліку, зберігання, оцінки та реалізації майна, що переходить у власність держави, розроблено Порядок взаємодії Міністерства внутрішніх справ, Генеральної прокуратури, Служби безпеки України з державною податковою службою України, спрямований на забезпечення зарахування коштів до Державного бюджету України.

У роботі відображені неузгодженості нормативно-правових актів, якими врегульовано питання розпорядження безхазяйним майном, розроблено методiku виявлення, обліку, зберігання, оцінки та реалізації безхазяйного та іншого майна, що переходить у власність держави.

■ **«Тіньова економіка: структура, масштаби, фінансово-правові засоби протидії».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом ДПА України, протягом 2004–2005 рр. Державний реєстраційний номер: 0103U006463. Керівник авторського колективу – к.ю.н., професор Антипов В. І. Члени авторського колективу: Білецька Г. М.; Дюрядін В. П.; Козлюк В. В.; к.держ. упр. Проценко Т. О.; Радишевська О. Р.; Ковтунович Н. Л.; Смелік В. Б.; Тарангул В. Д.; Трубін І. О.; Федчук С. І.

Проведене дослідження є першим в Україні монографічним дослідженням комплексу проблем утворення, існування, розвитку тіньової економіки, податкової злочинності та інших форм проявів кримінальної економіки, процесів утворення транснаціональних економічних злочин-

Робота членів авторського колективу над виконанням НДР

них угруповань та відмивання доходів злочинного походження, а також питання протидії цим злочинним явищам. Висунуто та обґрунтовано ряд положень, нових у концептуальному плані та важливих для юридичної практики, а саме:

– уперше визначено загальнотеоретичні засади виявлення чинників та закономірностей процесів, що починаються як тінізація економіки, поглиблюються через її криміналізацію, набувають довершеного вигляду транснаціональної злочинності з особливо небезпечними проявами у вигляді відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом;

– по-новому представлено зміст економічної злочинності як прояв та наслідок тіньової економіки, а також основний вектор та особливості еволюції законодавства про протидію тінізації економіки та про відповідальність за злочини у сфері економіки;

– запропоновано нові підходи до класифікації економічних злочинів з основним наголосом на злочинності, що базується на новітніх технологіях (електронні гроші, Інтернет-банкінг, кардінг тощо), із виділенням злочинів з використанням нових для України ринкових механізмів (злочини на ринку цінних паперів, шахрайство з субсидіями, злочини у процесі приватизації та ін.).

Наукові результати, отримані авторами у процесі дослідження, були подані у вигляді пропозицій та використані, зокрема, у:

– постановах Пленуму Верховного Суду України: «Про практику призначення судами кримінального покарання» від 24 жовтня 2003 року № 7; «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових пла-

Засідання авторського колективу під керівництвом Антипова В. І.

тежів» від 8 жовтня 2004 року № 15, а також у проекті Верховного Суду України постанови Пленуму «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом»;

– інструктивному листі ДПА України начальника управління податкової міліції ДПА в АР Крим, областях, м. Києві та Севастополі щодо можливостей Інформаційно-довідкової системи «Бланки» та організації запитів до неї (від 02.06.2004 р. № 9944/7/26-4017);

– розділі навчально-методичного посібника «Адміністрування податку на до-

дану вартість» для практичних працівників органів державної податкової служби України (обмежувальний гриф ДСК).

Висновки і пропозиції, зроблені під час дослідження, можуть мати застосування у:

– науково-дослідницькій сфері – для подальшої розробки теоретичних і прикладних проблем тіньової економіки, боротьби з економічною злочинністю, протидії ухиленню від сплати податків та відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом;

– правотворчості – запропоновані зміни і доповнення до ряду законів та інших нормативних актів можуть бути використані у поточній правотворчості;

– навчальному процесі при викладанні курсів фінансового права, адміністративного права, кримінального права і кримінології, а також спецкурсів, присвячених проблемам детінізації економіки та відмивання злочинних доходів, фінансової та кримінальної відповідальності за економічні злочини, при підготовці підручників і навчальних посібників, у науково-дослідницькій роботі студентів, слухачів, курсантів.

За результатами дослідження видано монографію (Антипов В. І. Тіньова економіка та економічна злочинність : світові тенденції, українські реалії та правові засоби контролю (теоретико-методологічне узагальнення) / В. І. Антипов. – Вінниця : ДПДФК, 2006. – 1040 с.), 5 статей і тез доповідей.

■ **«Розробка нормативно-правових засад справляння платежів за користування надроземельними ресурсами».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту податку на прибуток та інших податків і зборів (обов'язкових платежів) ДПА України протягом 2003–2007 років. Державний реєстраційний номер: 0103U005476. Керівник авторського колективу – к.е.н. Бодюк А. В. Членами авторського колективу на різних етапах виконання НДР були: к.ю.н. Бех Г. В.; к.с.-г.н. Бобко А. М.; Болдов А. О.; Ворошило Т. Д.; Габорак Т. А.; к.ю.н. Дмитрик О. О.; Долгий О. О.; Забродський В. М.; к.ю.н., доцент Кадькаленко С. Т.; к.ю.н. Кобильник Д. А.; Ковальчук М. К.; Корж М. А.; Кочкур М. В.; д.ю.н., професор Кучерявенко М. П.;

Манзюк О. В.; к.ю.н. Мережко О. О.; Новицький С. В.; к.е.н. Перепелиця М. О.; Присяжнюк Н. В.; д.ю.н., доцент Пришва Н. Ю.; д.ю.н. Столяров В. Ф.; к.е.н. Скоромцова Т. О.; Шевчук С. В.

При виконанні наукових досліджень з питання обчислення та справляння платежів за використання земельних ресурсів з метою здійснення лісівництва у процесі виконання НДР доведена недосконалість чинної нормативної бази щодо оподаткування земельних ресурсів при здійсненні лісівництва і потреба у приведенні системи їх бюджетування до засад, установлених Конституцією України. Це показано на прикладі конкретних обчислень розміру лісофіскального доходу за умови реалізації (продажу) лісосічного фонду на конкурсних засадах.

Доведена необхідність у суттєвій зміні діючого механізму обчислення прогнозних показників збору за спеціальне використання лісових ресурсів у межах областей (регіонів) згідно зі статтею 77 Лісового кодексу України при щорічному складанні прогнозів соціального й економічного розвитку на наступний рік. З метою опрацювання пропозицій щодо надходжень

Засідання круглого столу в межах виконання НДР, 2005 рік

зазначеного збору у законопроекті України «Про Державний бюджет України на 2008 рік» науковцями зроблено обчислення, виходячи з конкретних обсягів вилучення деревини з лісів Волинської області, на основі розрахункової лісосіки і статистичної звітності за 2006 рік.

З урахуванням результатів проведеного дослідження та для суттєвого поліпшення обчислення і справляння платежів за користування землею, земельними ділянками лісогосподарського призначення, для забезпечення соціальної справедливості щодо володіння і користування відповідними земельними ресурсами з ме-

тою здійснення лісівництва та інших видів економічної діяльності розроблено проекти змін до законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про плату за землю», Земельного кодексу України, Лісового кодексу України, Порядку справляння збору за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду, Інструкції про механізми справляння збору за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду.

У процесі виконання НДР проведено інформування державних, наукових і громадських установ про недосконалість системи фіскальних зобов'язань суб'єктів, які здійснюють землекористування у галузі лісівництва і лісокористування, шляхом обговорення проблемних питань у межах дослідження під час проведення на базі НДІ фінансового права 8 наукових заходів.

У межах НДР та за результатами дослідження членами авторського колективу було опубліковано 18 наукових праць: довідники, статті, тези доповідей, монографія (Бодюк А. В. Фіскальні аспекти економічного природокористування : [монографія]

Засідання круглого столу в межах виконання НДР, 2007 рік

/ Бодюк А. В. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. – 570 с.).

■ **«Правові та організаційні засади вдосконалення обслуговування платників податків».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту обслуговування платників податків ДПА України протягом 2005 року. Державний реєстраційний номер: 0105U006277. Керівник авторського колективу – к.е.н., доцент Солдатенко О. В. Склад авторського колективу: Білецька Г. М.; Кондратенко Н. Г.; Тарангул В. Д.; Федчук С. І.

У процесі дослідження виконано такі види робіт:

- здійснено аналіз і систематизацію чинної законодавчої та нормативно-правової бази з теми дослідження. Вивчено не врегульовані законодавством України проблеми. Розроблено визначення поняття «обслуговування платників податків» та основні напрями вдосконалення законодавства у цій сфері;

- вивчено міжнародний досвід щодо питання обслуговування платників податків. Проведено аналіз літературних джерел та періодичних видань з даного питання. Розроблено напрями вдосконалення сфери обслуговування платників податків на основі вивчення міжнародного досвіду;

- вивчено Інтернет-ресурси з питань обслуговування платників податків. З'ясовано та виокремлено наявні проблеми;

- розроблено проект Регламенту організації роботи з платниками податків та Єдиного стандарту обслуговування платників податків.

Запровадження Єдиного стандарту обслуговування платників податків дозволить втілити в життя такі принципи

*Члени авторського колективу.
Керівник – Солдатенко О. В. (по центру)*

побудови податкової системи, як єдиний підхід, доступність. Дані принципи, передбачені Законом України «Про систему оподаткування», унеможливають суперечливість податкових роз'яснень платникам податків, що сприятиме налагодженню партнерських стосунків з платниками податків та підвищенню рівня добровільної сплати податків.

У межах НДР «Правові та організаційні засади щодо вдосконалення обслуговування платників податків» авторським колективом надано пропозиції щодо вдосконалення проекту Кодексу професійної

етики працівника державної податкової служби України, розробленого ДПА України, та опубліковано тези доповідей.

- «Правове регулювання фінансових трансакцій з використанням мережі Інтернет (міжнародний досвід)». Тема виконувалася на замовлення Управління міжнародних зв'язків ДПА України протягом 2005–2006 років. Державний реєстраційний номер: 0105U006274. Керівник авторського колективу – д.ю.н., професор Тимченко Л. Д. Склад авторського колективу: Власко І. О.; Заруба П. І.; к.ю.н., доцент Кадькаленко С. Т.; к.і.н. Кондуков А. Ю.; Макарчук І. О.; Малкова Ж. О.; к.ю.н. Перепелиця М. О.; Савлук Н. Л.; Селіна І. В.; к.ю.н. Смелік В. Б.; Старосвіт С. А.; Трубін І. О.

У межах виконання НДР виконано завдання:

- досліджено доктринальні підходи до визначення поняття фінансових трансакцій та його співвідношення з поняттям електронної комерції;

- визначено сучасний стан та перспективи розвитку в Україні правових засад електронної комерції, частиною якої є

*Члени авторського колективу
(справа наліво): Тимченко Л. Д. (керівник),
Старосвіт С. А., Кондуков А. Ю.
та Малкова Ж. О.*

сегмент фінансових трансакцій, з урахуванням міжнародного досвіду;

- вироблено пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових засад фінансових трансакцій, що є частиною електронної комерції, зокрема розроблено пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства.

Основні ідеї та висновки роботи розширюють наукові уявлення про методологічні засади правового регулювання фінансових трансакцій з використанням

мережі Інтернет. Вони створюють необхідну методологічну базу для подальшого вивчення даної проблеми. Окремі результати роботи відображені у пропозиціях щодо внесення змін і доповнень у нормативно-правові акти України, зокрема Господарський кодекс України, Закон України «Про податок на додану вартість», пропозиціях щодо розробки і прийняття Закону України «Про електронну комерцію».

У межах виконання НДР відбулося засідання круглого столу. Крім того, частина результатів дослідження використана при підготовці 13 наукових публікацій, серед них: навчальний посібник, статті, тези доповідей і монографія (Правове регулювання електронної комерції : монографія / [за ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка]. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2008. – 236 с.).

■ «Дослідження проблем оподаткування доходів фізичних осіб від операцій з інвестиційними активами, купівлі-продажу об'єктів нерухомого і рухомого майна, доходів у вигляді подарунків, іноземних доходів, доходів за договорами довгострокового страхування життя, недержавного пен-

сійного забезпечення та пенсійних вкладів». Тема виконувалася на замовлення Департаменту оподаткування фізичних осіб ДПА України протягом 2005–2007 років. Державний реєстраційний номер: 0105U006275. Керівник авторського колективу – д.е.н., професор Ніколаєв В. П. Склад авторського колективу: Андрійченко В. А.; Доценко Я. Ю.; Дюрядін В. П.; Казакова М. В.; Леміш А. М.; Мартін Р. Г.; к.ю.н. Музика О. А.; Онуфрик М. С.; к.ю.н. Смелік В. Б.; Тарангул В. Д.; Трубін І. О.; к.ю.н., доцент Цимбал П. В.; Яроцька Т. Р.

У межах виконання НДР авторським колективом розглянуто вітчизняний та

Члени авторського колективу (справа наліво): Смелік В. Б., Казакова М. В., Дюрядін В. П., Леміш А. М.

зарубіжний досвід оподаткування таких видів доходів фізичних осіб:

- від операцій з інвестиційними активами;
- від операцій купівлі-продажу об'єктів нерухомого майна;
- від операцій купівлі-продажу об'єктів рухомого майна;
- отриманих у вигляді подарунків (або внаслідок укладання договору дарування);
- отриманих з іноземних джерел;
- отриманих за договорами страхування та недержавного пенсійного забезпечення.

У процесі дослідження розроблено пропозиції, спрямовані на покращення та усунення виявлених недоліків у законодавчих актах з питань оподаткування доходів фізичних осіб.

Окремі пропозиції членів авторського колективу знайшли своє втілення у законопроекті України «Про внесення змін до Закону «Про податок з доходів фізичних осіб». Крім того, було сформовано рекомендації щодо внесення змін до чинної на час дослідження редакції проекту Податкового кодексу України.

Результати дослідження розраховані на застосування у практичній роботі Департаменту оподаткування фізичних осіб ДПА України.

Результати дослідження апробовано під час проведення на базі НДІ фінансового права круглого столу та при підготовці 17 наукових публікацій.

■ «Розробка моделі облікової системи щодо надходжень земельного податку та орендної плати за землю з юридичних та фізичних осіб». Тема виконувалася на замовлення Департаменту обліку та звітності ДПА України протягом 2006–2007 років. Державний реєстраційний номер: 0106U004183. Керівник авторського колективу – д.е.н., професор Мендрул О. Г. Склад авторського колективу: к.ю.н., професор Антипов В. І.; Білецька Г. М.; Коваленко Ю. Є.; Ковтунович Н. Л.; Кондратенко Н. Г.; Мельник Я. Р.; к.е.н. Скромцова Т. О.; Федчук С. І.; Шевчук С. В.

У межах НДР розроблено пропозиції до законопроекту України «Про внесення змін до Закону України «Про плату за землю». Пропозиції надіслано до Департаменту податку на прибуток та інших податків і

зборів (обов'язкових платежів) ДПА України, а також до Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України та до Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва.

За результатами дослідження сформовано методичні рекомендації щодо порядку ведення органами державної податкової служби оперативного обліку земельного податку та орендної плати за землю, що справляється з фізичних та юридичних осіб, які впроваджено у практику діяльності податкової служби України.

Зокрема, методичні рекомендації містять: положення щодо вдосконалення організації автоматизованого оперативного обліку нарахованих податків та платежів до бюджетів, перевірки особових рахунків платників земельного податку та орендної плати, а також щодо обліку повернення помилкового або надміру сплаченого земельного податку та орендної плати за землю, обліку податкового боргу, його погашення та списання; пропозиції щодо вдосконалення організації діловодства в підрозділах адміністрування облікових показників та звітності ДПС України.

Засідання авторського колективу з написання навчального посібника «Земельні правовідносини: правочини та оподаткування»

У межах НДР та за результатами дослідження проведено круглий стіл й опубліковано 21 статтю і тези доповідей, видано навчальний посібник (Земельні правовідносини: правочини та оподаткування: навч. посіб. / [Білецька Г. М., Федчук С. І., Кондратенко Н. Г., Коваленко Ю. Є., Ніколайченко В. І., Тарангул Л. Л.]; за заг. ред. проф. О. Г. Мендрула. – К. : КНТ, 2008. – 164 с.).

■ **«Розробка моделі оптимізації податкового навантаження».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту економічного аналізу ДПА України протягом

2007–2008 рр. Державний реєстраційний номер: 0107U000236. Керівник авторського колективу – Онуфрик М. С.

Склад авторського колективу: к.ю.н., професор Антипов В. І.; Варналій Л. В.; Долга Т. М.; к.ф.-м.н. Доценко Ю. П.; Дюрядін В. П.; Ковтунович Н. Л.; к.е.н., доцент Матвійчук А. В.; д.е.н., професор Мендрул О. Г.; Новицький С. В.; Присяжнюк Н. В.; Рибачок Н. П.; к.е.н. Скоромцова Т. О.; к.ю.н. Смелік В. Б.; д.ю.н., професор Тимченко Л. Д.

У межах виконання дослідження доведено, що апробація і впровадження у практику діяльності податкових органів найбільш ефективних, науково обґрунтованих форм і методів використання сучасних програмних продуктів та інформаційних технологій щодо планування податкових надходжень дасть можливість підвищити ефективність процесів адміністрування податку на прибуток підприємств і податку на додану вартість й покращити результативність прийняття рішень в управлінні підрозділами ДПС та доведення до них реальних розмірів бюджетних призначень.

Наукова новизна результатів дослідження полягає у розробці нових підходів,

інструментів, моделей і методів організації технологій фінансової аналітики у плануванні податкового менеджменту, а також систем електронної податкової звітності в умовах упровадження і розвитку нових інформаційних систем адміністрування податків. У роботі уточнено сутність понять «планування і прогнозування податкових надходжень» та «організація інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень у плановій і прогнозній діяльності органів ДПС», визначено місце, роль, принципи і функції інформації при плануванні податкових надходжень у процесах адміністрування податків, організації технології інформаційно-аналітичної підтримки прийняття рішень органами ДПС України.

У межах виконання НДР проведено засідання круглого столу, підготовлено 6 наукових публікацій.

■ **«Визначення корупційних ризиків у діяльності органів державної податкової служби, у тому числі в ході адміністрування та відшкодування податку на додану вартість».** Тема виконувалася на замовлення Управління по боротьбі з корупцією в органах ДПС України протягом

2008 року. Державний реєстраційний номер: 0108U000049. Керівник авторського колективу – д.ю.н., професор Лисенко В. В. Склад авторського колективу: к.ю.н., доцент Бех Г. В.; к.ю.н. Задорожний О. С.; к.ю.н. Заруба П. І.; к.ю.н. Лукашев О. А.; к.ю.н., доцент Криницький І. Є.; к.держ.упр., доцент Монаєнко А. О.; к.ю.н. Москаленко О. М.; д.ю.н., професор Попович В. М.; Федчук С. І. За договором субпідряду співвиконавцями НДР були співробітники Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України: д.ю.н. Борисов А. І., Настюк В. Я., Сердюк О. В.

У ході НДР досліджено сучасний стан та тенденції виникнення корупційних проявів у діяльності органів ДПС України. Наведено видову класифікацію та характеристику корупційних діянь, які мають місце під час проведення перевірок діяльності суб'єктів підприємництва, і встановлено шляхи мінімізації їхнього поширення. Визначено види та дано характеристику корупційних діянь, які виникають у діяльності органів ДПС у ході адміністрування та відшкодування ПДВ. Досліджено та узагальнено зарубіжний

Обговорення подальших напрямів виконання НДР

досвід протидії корупції в ході адміністрування ПДВ. Проаналізовано чинні нормативно-правові акти України, які встановлюють порядок адміністрування ПДВ, зокрема щодо ризиків (причин та умов), які сприяють проявам корупції в органах ДПС України. Розглянуто існуючі методики визначення корупційних ризиків та можливість їхнього використання у протидії корупції в органах ДПС України. Визначено особливості методик виявлення фактів корупції органів ДПС України за окремими напрямами їхньої діяльності: проведення аудиторських перевірок; стягнення податкової забор-

гованості та відшкодування ПДВ. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності протидії корупції в органах ДПС України.

Результати дослідження апробовані під час проведення науково-практичних заходів, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою дослідження членами авторського колективу опубліковано 5 наукових праць.

■ «Актуальні питання вирішення справ у судах за участю органів ДПС». Тема виконувалася на замовлення Юридичного департаменту ДПА України протягом 2008–2009 років. Державний реєстраційний номер: 0108U000072. Керівник авторського колективу – Білецька Г. М. Склад авторського колективу: Андрійченко В. А., Кондратенко Н. Г.; Корж М. А.; Макаrchук І. О.; Мельник Я. Р.; к.ю.н. Музика-Стефанчук О. А.; Раскалей М. О.; Трубін І. О.; к.ю.н. Трофімова Л. В.; к.ю.н. Усенко Р. А.

У межах виконання дослідження сформульовано висновки, загальнонаукові положення і пропозиції щодо окресленої проблеми. Так, здійснено узагальнення світового досвіду стосовно ви-

Засідання круглого столу в межах виконання НДР за участю (справа наліво) Ярошенка Ф. О., Мельника П. В., Тарангул Л. Л.

рішення справ у судах за участю органів ДПС, що є корисним для впровадження у вітчизняну практику судочинства, зокрема особливостей функціонування податкового суду. Виявлено суперечності та прогалини у вітчизняному податковому законодавстві, зокрема щодо нарахування та сплати ПДВ, податку на прибуток, здійснення розрахунків в іноземній валюті та щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій, обігу готівки тощо.

У межах виконання дослідження розроблено методичні рекомендації щодо ор-

ганізації супроводження працівниками податкової служби справ за позовами органів ДПС про стягнення заборгованості за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками за рахунок майна боржника.

Методичні рекомендації містять загальні положення, розділи щодо підвідомчості та підсудності справ, досудового супроводження справ юридичною службою, судового супроводження справ юридичною службою, виконання судового рішення, розділ щодо ризиків у супроводженні справ, їх попередження, контроль та виправлення, орієнтовний перелік нормативно-правових актів, що застосовуються при супроводженні справ зазначеної категорії.

У межах науково-дослідної роботи проведено круглий стіл, у якому взяли участь представники виконавчої та судової гілок влади. Результати дослідження апробовані під час проведення науково-практичних заходів, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою дослідження членами авторського колективу опубліковано 17 наукових праць, у тому числі навчальний посібник (Податкові конфлікти : особливості ви-

рішення : навч. посіб. / [Г. М. Білецька, М. О. Раскалей, І. О. Трубін, Н. Г. Шкуренко та ін.]; за заг. ред. Л. В. Трофімової. – К. : КНТ, 2010. – 360 с.).

■ **«Розробка нормативно-правових заasad справляння платежів за користування надро-земельними ресурсами».**Тема виконувалася на замовлення Департаменту податку на прибуток та інших податків і зборів (обов'язкових платежів) ДПА України від 15 жовтня 2007 року протягом 2008–2010 років. Державний реєстраційний номер: 0108U000321. Керівник авторського колективу – к.е.н. Бодюк А. В. Склад авторського колективу: к.с.-г.н. Бобко А. М.; Болдов А. О.; Ворошило Т. Д.; Габорак Т. А.; Долгий О. О.; Євсеева І. О.; к.ю.н., доцент Кадькаленко С. Т.; Ковальчук М. К.; Кочкур М. В.; Манзюк О. В.; Мельник Я. Р., д.ю.н. Мережко О. О.; к.ю.н. Перепелиця М. О.; д.ю.н., професор Пришва Н. Ю.; Радишевська О. Р.; Рибачок В. В.; Шевчук С. В.; Янцух О. В. За договором субпідряду співвиконавцем НДР було ТзОВ «Фордінвестплюс».

Дослідженням доведена недосконалість нормативно-правових актів з вико-

Засідання круглого столу в межах НДР, 2010 рік

ристання природних ресурсів в Україні, що призводить до соціально несправедливого привласнення підприємницькими структурами земельної ренти як доходу, що визначається природною продуктивністю земельних угідь.

У звіті з НДР також доведено, що у Законі України «Про Державний бюджет України» надходження зазначеного збору за спеціальне використання лісових ресурсів не містить його розміру по Міністерствах і відомствах, тобто по головних розпорядниках бюджетних коштів, які отримують державне фінансування на ведення лісового і мисливського госпо-

дарства, хоча вони мають підпорядковані їм відповідні підприємства, яким надані землі для ведення лісового та мисливського господарства. Це ставить під сумнів об'єктивність та належне обчислення встановлених надходжень з державного і місцевого бюджетів, а також напрями їх використання.

Доведено доцільність запровадження земельного податку за право володіння або постійного користування лісовими землями для всіх суб'єктів господарювання, юридичних чи фізичних осіб, залежно від потенційної продуктивності (кадастрової оцінки) лісових земель за типами лісорослинних умов та класами бонітету.

Окремі результати роботи відображені у пропозиціях щодо внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів України, зокрема: проекту Податкового кодексу України, Постанови Кабінету Міністрів України «Про плату за використання лісових ресурсів» та до інших документів з питань справляння платежів за користування надро-земельними ресурсами.

У процесі виконання НДР доведена необхідність у зміні назви облікової категорії земельних ресурсів «землі лісового

фонду» на «землі лісогосподарського призначення». При внесенні змін до Лісового кодексу України дана пропозиція була врахована Верховною Радою України (Закон України «Про внесення змін до Лісового кодексу України» № 3404 від 8 лютого 2006 року). Цим Законом також були внесені зміни до Земельного кодексу України (стаття 19), де термін «землі лісового фонду» замінено терміном «землі лісогосподарського призначення».

У межах НДР та за результатами дослідження проведено три круглих столи, опубліковано 29 наукових праць, у тому числі монографію (Бодюк А. В. Теорія і практика фіскальних зобов'язань природокористувача, їх регулювання та контроль : [монографія] / Бодюк А. В. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2008. – 640 с.).

■ **«Напрямки удосконалення протидії діяльності суб'єктів господарювання, які мають ознаки фіктивності».** Тема виконується на замовлення Головного управління податкової міліції ДПА України від 06.05.2008 р. протягом 2009–2011 років. Державний реєстраційний номер: 0109U002208. Керівник

авторського колективу – к.ю.н. Заруба П. І. Склад авторського колективу: к.ю.н., професор Антипов В. І.; к.ю.н., с.н.с. Задорожний О. С.; д.ю.н., с.н.с. Криницький І. Є.; д.ю.н., професор Лисенко В. В.; к.ю.н. Лукашев О. А.; д.ю.н., професор Попович В. М.; д.ю.н., професор Пришва Н. Ю.; д.держ. упр., доцент, с.н.с. Сіцінський А. С.; к.ю.н. Тарангул В. Д.; к.ю.н. Федчук С. І.; к.філ.н. Шпильківська О. В.; Янцух О. В.

Особливу увагу в роботі приділено детальному аналізу статистичних показників роботи правоохоронних органів стосовно викритих підприємств з ознаками фіктивності. Визначено недоліки такої роботи та запропоновано напрями підвищення ефективності щодо протидії фіктивному підприємству.

Проаналізовано стан правового регулювання державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Охарактеризовано основні нормативно-правові акти, що регулюють питання реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Досліджено питання протидії діяльності суб'єктів підприємницької діяльності з ознаками фіктивності шляхом скасування державної реєстрації органами державної податкової

Міжнародна науково-практична конференція в межах виконання НДР

Пленарне засідання Міжнародної науково-практичної конференції «Напрямки протидії правопорушенням у сфері господарської діяльності», 2010 рік

служби України. Зважаючи на складність та багатоетапність процедури скасування державної реєстрації за позовом органів державної податкової служби, виділено та охарактеризовано її основні етапи: 1. Підготовка до порушення провадження у справі про скасування державної реєстрації. 2. Порушення провадження у справі про скасування державної реєстрації. 3. Судовий розгляд справи про скасування державної реєстрації. 4. Ліквідація. З метою вдосконалення чинного законодавства та правозастосовної практики у роботі дано визначення суб'єкта підприємницької діяльності з ознаками фіктивності – це юридична або фізична особа-суб'єкт підприємницької діяльності, що зареєстрований (перереєстрований) на підставну особу із дотриманням норм чинного законодавства з метою організації протиправної діяльності, спрямованої на надання послуг реальним суб'єктам господарювання по мінімізації податкових зобов'язань, конвертації, а також легалізації грошових коштів, отриманих злочинним шляхом.

Проаналізовано та узагальнено досвід протидії діяльності суб'єктів підприємництва з ознаками фіктивності як у постра-

дьянських державах (Російська Федерація, Республіка Білорусь, Республіка Казахстан), так і досвід у цій сфері податкових органів у державах ЄС.

Результати дослідження апробовані під час проведення Міжнародного науково-практичного семінару та Міжнародної науково-практичної конференції, участі членів авторського колективу у багатьох науково-практичних заходах, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою НДР у 2009–2010 рр. членами авторського колективу опубліковано 12 наукових статей і тез доповідей.

■ **«Розробка моделі прогнозування річних бюджетних призначень (по основних платежах) та їх розподіл по звітних періодах».** Тема виконувалася на замовлення Департаменту економічного аналізу ДПА України протягом 2009–2010 рр. Державний реєстраційний номер: 0109U002209. Керівник авторського колективу – д.е.н.,

Доповідь Матвійчука А. В. (керівника АК) про стан виконання НДР на засіданні Вченої ради інституту

доцент Матвійчук А. В. Склад авторського колективу: Дюрядін В. П.; Ковтунович Н. Л.; Корж М. А.; Лаба М. С.; Мартін Р. Г.; к.ю.н. Смелік В. Б.; Рибачок Н. П.; Присяжнюк Н. В.; д.е.н., професор Тарангул Л. Л.; Токар М. О.; Чернов П. С.; Шевчук С. В.; Шкуренко Н. Г. На виконання технічного завдання Міністерства фінансів України від 23 червня 2010 року до проведення НДР було залучено: д.е.н., професора Варналія З. С.; к.е.н., доцента

Даниленко О. А.; д.е.н., доцента Мельника В. М.; к.е.н., доцента Чеберяко О. В.

У межах виконання дослідження проведено огляд підходів до прогнозування бюджетних призначень та проаналізовано зарубіжний досвід оцінювання податкового потенціалу регіону або окремо взятої адміністративно-територіальної одиниці; порівняно ефективність лінійних і нелінійних моделей. Частина роботи присвячено сутності та базовій харак-

теристиці нейронних мереж, за допомогою яких пропонується здійснювати прогнозування вихідних параметрів, а саме: надходження податку на прибуток підприємств, ПДВ, податку з доходів фізичних осіб та акцизного збору. Крім того, розкрито сутність оптимізації параметрів нейронної мережі методом зворотного поширення помилки; дано характеристику картам самоорганізації Кохонена, а також нейронним мережам зустрічного поширення та асоціативної пам'яті.

Проаналізовано інформаційне забезпечення процесу розробки моделі прогнозування річних бюджетних призначень та обґрунтовано використання в моделі макроекономічних і податкових факторів, які впливають на розмір показників надходження податку на прибуток підприємств, ПДВ (його збір та відшкодування), податку з доходів фізичних осіб та акцизного збору.

Кінцевим продуктом є розроблена модель прогнозування бюджетних призначень з податку на прибуток підприємств, податку на додану вартість, податку з доходів фізичних осіб, акцизного

Вивчення членами авторського колективу наукової літератури відповідно до тематики НДР

збору та їх розподілу по звітних періодах. Крім того, розроблено супроводжувальний матеріал до моделі – методичні рекомендації та інструктивні матеріали щодо експлуатації моделей прогнозування.

У межах виконання дослідження проведено круглий стіл за участю практичних працівників ДПА України. Результати дослідження оприлюднено на численних науково-практичних заходах, опубліковано 18 наукових робіт.

■ «Розробка методики наповнення інформаційного сховища даних державної податкової служби в межах запровадження інформаційно-аналітичної системи ДПС у національному масштабі та з урахуванням відповідного міжнародного досвіду». Тема виконується на замовлення Департаменту обліку та звітності ДПА України від 25.03.2008 р. протягом 2009–2011 рр. Державний реєстраційний номер: 0109U002207. Керівник – к.е.н., доцент Солдатенко О. В. Склад авторського колективу: Болдов А. О.; Варналій Л. В.; Воронін О. О.; Габорах Т. А.; к.ф-м.н. Доценко Ю. П.; д.держ.упр., доцент Ільяшенко В. А.; д.е.н., професор Мендрул О. Г.; д.ю.н., доцент Монаєнко А. О.; к.е.н. Намонюк В. Є.; Сидорчук Я. Ю.; к.е.н., с.н.с. Скоромцова Т. О.; д.ю.н., професор Тимченко Л. Д.; д.е.н., професор Швець М. Я. За договором субпідряду співвиконавцем НДР є ТОВ «Лабораторія штучного інтелекту».

У межах виконання роботи з'ясовано, що концепція архітектури Єдиного сховища даних базується на ключових принципах: цілісності, достатності, своєчасності, гнучкості, продуктивності, іс-

Доповідь Солдатенко О. В. (керівника АК, по центру) на виїзному засіданні круглого столу в межах НДР

торичності. У процесі дослідження доведено, що архітектура Єдиного сховища даних передбачає наявність декількох основних областей: області інтеграції, оперативного сховища, аналітичного сховища.

Проведене дослідження дозволило з'ясувати, що використання технології сховища даних у податковому адмініструванні дає можливість:

- інтегрувати різномірну інформацію, яка отримується податковим органом з різних відомств;

Представники ДПА України на засіданні виїзного круглого столу (справа наліво): Єгорова Т. М., Скиба О. В., Білокур І. В., Нізамова А. Н.

– забезпечити осіб, які приймають рішення з питань податкового планування і прогнозування, достовірною і повною інформацією про стан системи;

– створити корпоративний інформаційний ресурс для забезпечення комплексного аналізу даних з усіх напрямів діяльності податкової служби країни;

– підвищити оперативність і якість управлінських рішень;

– реалізувати сучасні методики аналізу, прогнозування і моделювання податкових процесів.

У результаті дослідження описано спеціальні процедури завантаження даних з джерел у сховище, що дозволяють «витягувати» дані з різних баз, текстових файлів; виконувати різні типи узгодження та очищення даних; перетворювати дані при переміщенні їх від джерел до сховища; завантажувати узгоджені й «очищені» дані у структури сховища.

У межах виконання НДР проведено круглий стіл за участю практичних працівників ДПА України. Результати дослідження апробовані під час участі членів авторського колективу у науково-практичних заходах, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою дослідження членами авторського колективу опубліковано 8 наукових праць.

■ **Імплементация (адаптація, гармонізація, уніфікація) податкового законодавства до вимог європейського законодавства. Проблеми та шляхи вирішення**. Тема виконується на замовлення Юридичного департаменту ДПА України від 09.10.2009 р. протягом 2010–2013 рр. Державний реєстраційний номер: 01110U000297. Керівник – Білецька Г. М. Члени авторського

колективу: Андрійченко В. А.; к.ю.н., доцент Кадькаленко С. Т.; Куц М. О.; к.ю.н., доцент Музика-Стефанчук О. А.; Неліпа А. В.; Новицький С. В.; Поповіченко О. М.; Раскалей М. О.; Рожкова Л. М.; Слюсар Ю. В.; к.ю.н. Смелік В. Б.; д.ю.н., професор Тимченко Л. Д.; к.ю.н. Трофімова Л. В.; Трубін І. О.; Трубіна М. В.; Шашенкова Я. О. На виконання технічного завдання Міністерства фінансів України від 23.06.2010 р. у межах планової теми здійснювалося дослідження щодо імплементації чинного законодавства України в норми проекту Податкового кодексу. До виконання завдання залучено: к.ю.н. Антипова В. В.; к.е.н. Богдана І. В.; д.е.н. Богдан Т. П.; д.е.н., професора Варналія З. С.; д.е.н., професора Горленко І. О.; д.е.н., професора Двігун А. О.; Іванишину О. С.; Катаєвську Ю. Є.; д.е.н. Лісовського С. А.; д.е.н., доцента Мельника В. М.; к.е.н. Недашківського М. М.; Неліпу А. В.; к.п.н. Онучак Л. В.; Осипенко М. В.; к.е.н. Прокопенко І. А.; д.е.н., доцента Прокопенко Н. С.; Прокопець Н. А.; к.е.н. Сербрянського Д. О.; к.геогр.н., доцента, с.н.с. Тарангула Д. О.; к.е.н. Черевикова Є. Л.; к.ю.н. Чеховську І. В.; Шморгун О. Я.

Обговорення з директором Юридичного департаменту ДПА України Верніченком В. А. подальших напрямів виконання НДР

На першому етапі дослідження підготовлено проміжний звіт, до якого увійшли такі результати дослідження:

- 1) вивчено та проаналізовано нормативно-правову базу щодо визначених замовником проблемних питань з імплементації (адаптації, гармонізації, уніфікації) податкового законодавства України до вимог європейського законодавства;
- 2) проведено аналіз понять «гармонізація» та «уніфікація», розкрито їх зміст. Досліджено механізми та способи імплементації (суміжних понять) норм податкового законодавства в інших державах,

а також проаналізовано конституційний механізм імплементації норм податкового законодавства ЄС;

3) розглянуто теоретико-практичні аспекти імплементації податкового законодавства України відповідно до вимог законодавства Європейського співтовариства;

4) досліджено вітчизняний досвід застосування механізмів та способів імплементації (адаптації, гармонізації, уніфікації) правових норм;

5) вивчено вимоги директив ЄС щодо гармонізації податку на додану вартість;

6) проаналізовано вимоги директив Європейського співтовариства стосовно гармонізації акцизних зборів;

7) розглянуто та проаналізовано проблемні питання, які виникають при імплементації законодавства щодо прямого оподаткування.

За результатами НДР планується розробка проектів нормативно-правових актів щодо процесу інтеграції України до Європейського співтовариства та адаптації національного податкового законодавства до законодавства ЄС, а також підготовка пропозицій щодо вирішення наявних про-

Апробація результатів, отриманих під час виконання НДР, на науково-комунікативних заходах

BLEM у цій сфері. Результати НДР використано при розробці Податкового кодексу України, а також планується упровадити у роботу органів державної влади, зокрема органів ДПС України, використати при підготовці дисертаційних досліджень, у навчальному процесі Національного університету ДПС України тощо.

Результати дослідження апробовані під час участі членів авторського колективу у багатьох науково-практичних заходах, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою дослідження опубліковано 8 наукових праць.

■ «Правові засади розвитку місцевих фінансів в Україні». Тема виконується протягом 2009–2011 рр. Керівник – д.ю.н., професор Воронова Л. К. Склад авторського колективу: к.ю.н., доцент Кадькаленко С. Т.; д.ю.н., доцент, с.н.с. Криницький І. Є.; д.ю.н., професор Кучерявенко М. П.; к.ю.н., доцент Лукашев О. А.; д.ю.н., доцент Монаєнко А. О.; к.ю.н., доцент Музика-Стефанчук О. А.; д.ю.н., доцент Нечай А. А.; к.е.н., доцент, с.н.с. Солдатенко О. В.; к.ю.н. Тарангул В. Д.; д.е.н, професор Тарангул Л. Л.; к.ю.н. Трофімова Л. В.; к.ю.н. Федчук С. І.

Актуальність проведення фундаментального дослідження зумовлюється розширенням предмета фінансового права у зв'язку з появою інституту місцевого самоврядування в незалежній Україні. Адже грошові фонди органів місцевого самоврядування мають суспільне призначення і одночасно не перебувають у державній власності, що і призвело до перегляду повноважень між державою та органами місцевого самоврядування у сфері місцевих фінансів. Відповідно, указані явища вимагають проведення ґрунтовних досліджень у сфері правово-

го забезпечення розвитку місцевих фінансів в Україні.

У ході виконання фундаментального дослідження передбачається: вивчення генезису категорії «місцеві фінанси»; вироблення сучасного бачення категорії «місцеві фінанси» як економічної та фінансово-правової категорії; визначення місця і ролі місцевих фінансів у фінансовій системі України; дослідження суб'єктного складу правовідносин у сфері місцевих фінансів та їх повноважень; проведення аналізу публічних фондів місцевого самоврядування як матеріальної основи їхньої діяльності; дослідження місцевих доходів та місцевих видатків як економічних категорій та категорій фінансового права; визначення проблем та напрямів реформування бюджетної системи України, а також бюджетних повноважень органів місцевого самоврядування в Україні; вивчення та вдосконалення системи фінансового контролю у сфері місцевих фінансів; дослідження відповідальності за правопорушення у сфері місцевих фінансів, зокрема вироблення пропозицій щодо її видової класифікації та напрямів удосконалення.

Результати дослідження апробовані під час проведення на базі НДІ фінансового права науково-практичного семінару, участі членів авторського колективу у багатьох науково-практичних заходах, у тому числі зі статусом міжнародних. За темою НДР у 2009–2010 рр. опубліковано понад 20 наукових праць, зокрема 20 статей у фахових виданнях з юридичних наук, а також навчальний посібник, рекомендований Міністерством освіти і науки України (Музика-Стефанчук О. А. Фінансово-правова основа місцевого самоврядування в за-

*Доповідь
Нечай А. А.
на Вченій раді
інституту про
стан виконання
фундаментального
дослідження*

рубіжних країнах : [навч. посібник] / Музика-Стефанчук О. А. – К. : Правова єдність, 2009. – 224 с.).

*Обговорення із зарубіжними партнерами
видання спільної колективної монографії
«Правові засади розвитку місцевих фінансів
в Україні»*

ВИКОНАННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА ГОСПРОЗРАХУНКОВИМИ ДОГОВОРАМИ ТА НА ЗАМОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ

Науково-дослідний інститут фінансового права завдяки наданим йому повноваженням виконує також наукові дослідження за госпрозрахунковими договорами із суб'єктами підприємницької діяльності, установами та організаціями різних форм власності.

Зокрема, інститутом було укладено договори з АТ «Західно-Український комерційний банк» (АТ «Кредит Банк (Україна)»), ТОВ «Енергокомплект», Львівським управлінням житлово-комунального господарства, ТОВ «Дмитрієва та партнери», Лігою страхових організацій України, державним підприємством «Фінмаш», Українською державною інноваційною компанією, ЗАТ «АСК «Інго Україна», Адвокатурою України, Асоціацією платників податків України та іншими суб'єктами господарювання.

За результатами досліджень надаються науково-експертні висновки з різноманітних питань банківського, податкового,

страхового права, зовнішньоекономічної діяльності, діяльності нерезидентів на території України.

Законопроектна та нормотворча робота

НДІ фінансового права як структурний підрозділ Національного університету ДПС України і Національної академії правових наук України є постійним учасником законопроектного і нормотворчого процесу в державі.

Так, директор інституту Солдатенко О. В. як член Дорадчої ради Комітету з питань охорони здоров'я Верховної Ради України брала участь у розробці законопроекту «Про фінансування охорони здоров'я в Україні».

Співробітники інституту (Солдатенко О. В., Федчук С. І., Білецька Г. М. та Дюрядін В. П.) – члени експертних груп з питань бюджету – постійні учасники засідань Комітету з питань бюджету Верховної Ради України і Міністерства фінансів України.

Науково-дослідний інститут фінансового права є провідною установою, задіяною у законотворчому процесі щодо Бюджетного та Податкового кодексів України. Понад сто пропозицій, підготовлених співробітниками інституту, використано у цих основоположних нормативно-правових актах. Фахівцями НДІ розроблено науково-експертні висновки, пропозиції, доповнення і уточнення, спрямовані на вдосконалення чинних норм бюджетного і податкового законодавства.

Співробітники інституту (Воронова Л. К., Пришва Н. Ю., Кучерявенко М. П., Лукашев О. А., Солдатенко О. В.) брали участь у юридичному супроводженні проекту Податкового кодексу України на засіданнях робочої групи при Кабінеті Міністрів України.

Науковці НДІ фінансового права у 2004 році брали участь у виконанні завдань, визначених Указом Президента України від 23.06.2004 р. № 671 «Про невідкладні заходи щодо підвищення ефективності справляння податку на додану вартість». У результаті дослідження розроблено:

– Методику прогнозування податку на додану вартість, затверджену спільним наказом Міністерства фінансів України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, Державної податкової адміністрації України, Державної митної служби України «Про затвердження методики прогнозування податку на додану вартість» від 31.08.2004 р. № 545/315/502/6374;

– Порядок взаємодії Державної податкової адміністрації України, Державного казначейства України та Міністерства фінансів України з метою забезпечення стягнення простроченої заборгованості перед державою за кредитами, залученими державою або під державні гарантії, та бюджетними позичками шляхом погашення заборгованості перед бюджетом за рахунок майна юридичних осіб.

У вересні 2005 року співробітники інституту за дорученням Президента України надали науково-експертний висновок щодо проекту Концепції реформування податкової системи України. Виконавці: Білецька Г. М., Дюрядін В. П., Леміш А. М., Онуфрик М. С., Солдатен-

Обговорення на засіданні оперативної наради інституту рукопису Науково-практичного коментаря до Бюджетного кодексу України

Засідання робочої групи щодо юридичного супроводження проекту Податкового кодексу

ко О. В., Федчук С. І. За результатами дослідження науковці інституту 10 жовтня 2005 року взяли участь у засіданні круглого столу «Перспективи податкової реформи в Україні», організованого Секретаріатом Президента України, Кабінетом Міністрів України, Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва спільно з Аналітично-дорадчим центром Блакитної стрічки ПРООН.

Науково-дослідна лабораторія № 1 «Проблем нормативно-правового забезпечення фінансових відносин» була визначена як учасник реалізації Програми протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 15 травня 2002 року № 676. Співробітники лабораторії взяли участь у роботі щодо збору та узагальнення пропозицій членів Академії правових наук України, а також у розробці проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів.

Крім того, науковці НДІ фінансового права виконують доручення ор-

ганів влади щодо надання науково-експертних висновків і пропозицій до проектів та чинних нормативно-правових актів. Упродовж діяльності НДІ фінансового права співробітники інституту здійснювали законопроектну та нормотворчу роботу на виконання доручень Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Міністерства праці і соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я, Комітету з питань бюджету Верховної Ради України, Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Верховної Ради України, Державної податкової служби України, Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Центру нормопроектного забезпечення діяльності Президента України, Конституційного Суду України, Верховного Суду України, Національної академії правових наук України та її Київського регіонального центру, Фонду державного майна, Асоціації платників податків України.

Наукова експертиза проекту Податкового кодексу України

Засідання робочої групи щодо обговорення бюджетного законодавства

■ КООРДИНАЦІЙНА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ, МІЖГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Запорукою якісного й ефективного виконання завдань, що стоять перед інститутом, є налагодження плідних зв'язків з установами чи організаціями подібного профілю діяльності як в Україні, так і за кордоном.

Координаційна діяльність НДІ фінансового права здійснюється в основному з Національним університетом державної податкової служби України, Науково-дослідним центром з проблем оподаткування, Національною академією правових наук України. Її зміст полягає в обміні даними, отриманими у процесі наукових досліджень; інформацією щодо запланованих науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів; науковою літературою тощо. Керівник Київського регіонального центру Національної академії правових наук України, д.ю.н., професор Тихий В. П. входить до складу Вченої ради інституту; директор Науково-дослідного центру правової інформатики Національної академії правових наук України

*Тихий В. П., д.ю.н., професор,
керівник Київського регіонального центру
НАПрН України*

Швець М. Я. – член авторського колективу з виконання планової наукової теми щодо розробки методики наповнення даними інформаційного сховища податкової служби. Директор Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України Орлюк О. П. протягом 2007–2008 років була головним редактором журналу

«Фінансове право». Співробітники інституту є членами спеціалізованих вчених рад, редколегій фахових наукових видань тощо.

Крім того, наукові співробітники інституту беруть участь у навчальному процесі Національного університету ДПС України, здійснюють рецензування наукових робіт студентів та магістрантів університету, виступають офіційними опонентами на захисті дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, рецензують дисертації та готують відгуки на автореферати дисертаційних досліджень.

Міжгалузеве наукове співробітництво характеризується укладеними Науково-дослідним інститутом фінансового права угодами з: Українським державним центром науково-технічної та інноваційної експертизи Міністерства освіти і науки України; Комітетом з питань науки і освіти Верховної Ради України; Федеральним державним унітарним підприємством «Державний науково-дослідний інститут розвитку податкової системи» Міністерства Російської Федерації з податків і зборів (м. Москва), Інститутом вивчення

*Члени Міжнародної асоціації
фінансового права
(справа наліво): Карасьова М. В.,
Селюков А. Д., Мамедов А. А, Конюхова Т. В.*

проблем злочинності Національної академії правових наук України.

Міжгалузєва співпраця полягає у розробці науково-методичних рекомендацій, методик з питань аналізу окремих аспектів інноваційних та інвестиційних проектів, у здійсненні аналізу та прогнозування наслідків ухвалення законодавчих актів у даній галузі, проведенні фінансово-правових та кримінологічних експертиз, у спільній організації та проведенні наукових конференцій, семінарів, круглих столів.

■ МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

В інституті проводиться постійна робота щодо пошуку та налагодження контактів із зарубіжними науковими установами, організаціями, вищими навчальними закладами спорідненого з НДІ фінансового права профілю діяльності щодо обміну інформацією, стажування науковців тощо.

Науково-дослідний інститут фінансового права здійснює міжнародне співробітництво з: Науково-дослідним інститутом розвитку податкової системи Міністерства податків і зборів Російської Федерації; Південно-Казахстанським інститутом юриспруденції, фінансів та фінансового права; Російським університетом дружби народів; Науково-дослідним інститутом «Фінанси» при Міністерстві фінансів Республіки Таджикистан; Міжнародною асоціацією фінансового права; Міжнародною академією соціально-економічних наук (Республіка Грузія); Мінським інститутом управління (МІУ) (Республіка Білорусь).

На виконання укладеної угоди про міжнародне наукове співробітництво з Міжнародною академією соціально-економічних

наук (Республіка Грузія) директор інституту Солдатенко О. В. є членом редколегії наукового журналу «Економіка».

У межах міжнародного співробітництва НДІ фінансового права щорічно проводить наукові заходи, які мають міжнародний статус, науковці інституту беруть активну участь у заходах інших навчальних закладів та наукових установ. У щоквартальному науковому журналі «Фінансове право», засновником якого є Науково-дослідний інститут фінансового права, публікуються праці науковців з Російської Федерації, Республіки Грузія.

Підписання угоди із зарубіжними партнерами

■ ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ЗАХОДІВ

Одним із найважливіших напрямів діяльності НДІ фінансового права є організація та проведення наукових заходів (конференцій, семінарів, круглих столів), які покликані сприяти ефективному виконанню завдань співробітниками інституту, обміну науковими думками, підвищенню їх кваліфікації та наукового потенціалу.

Двічі на місяць у межах загальних зборів трудового колективу проводяться наукові семінари, де обговорюються актуальні наукові та практичні питання фінансового права й оподаткування.

22–23 листопада 2002 року НДІ фінансового права організовано та проведено Міжнародний інтерактивний науково-практичний семінар «Проблеми нормативно-правового забезпечення бюджетно-налогової політики государства». У роботі семінару взяли участь 85 науковців, у тому числі 8 докторів наук та 16 кандидатів наук з навчальних закладів та наукових установ міст Ірпеня, Воронежа, Києва, Львова, Москви, Ростова, Саратова, Харкова, Чернівців.

Вступне слово-привітання д.е.н., професора Воронової Л. К. на засіданні Міжнародного інтерактивного науково-практичного семінару

Серед тем, що обговорювалися, такі:

- нормативно-правове регулювання бюджетної політики держави в забезпеченні казначейського виконання бюджету;
- співвідношення принципів індивідуалізації та консолідації при виконанні податкових зобов'язань;
- фінансова політика та її правове забезпечення у сфері державного боргу;

Учасники Міжнародного науково-практичного семінару

- примусові засоби забезпечення надходжень до бюджетів і державних цільових фондів;
  - нормативно-правове регулювання бюджетних витрат у Росії;
  - конституційні принципи оподаткування як критерії аналізу податкової політики держави;
  - правове забезпечення принципу збалансованості бюджету: порівняльно-правовий аналіз законодавства Російської Федерації та Німеччини; місце фінансових санкцій у системі правової відповідальності.
- 7 липня 2004 року проведено науково-практичну конференцію «**Нормативно-пра-**

вові засади справляння платежів за користування надро-земельними ресурсами».

У її роботі взяли участь 40 провідних науковців-дослідників проблеми справляння платежів за користування надро-земельними ресурсами, співробітники Управління стратегічного планування Державного комітету природних ресурсів України, НАК «Нафтогаз України», Українського державного геологічного інституту, Асоціації платників податків України, Міністерства фінансів України.

19–20 жовтня 2005 року НДІ фінансового права проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «**Фінансування, оподаткування, контроль у сфері природокористування в аспекті сталого розвитку».** У конференції взяли участь представники Республіки Польща, Державної податкової адміністрації України, Міністерства фінансів України, Державної геологічної служби України, Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», Державного комітету земельних ресурсів, науково-дослідних інститутів Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, вищих навчальних закладів. За результатами роботи конференції

прийнято рекомендації та опубліковано тези доповідей.

23–24 листопада 2007 року Науково-дослідний інститут фінансового права провів Міжнародну науково-практичну конференцію «**Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права».**

Серед 165 учасників зібрання було 22 доктори наук, 53 кандидати наук. Поряд з відомими українськими вченими – фахівцями з фінансового права, у роботі конференції взяли участь і російські науковці, які представляли Російську правову академію Міністерства юстиції Російської Федерації, Інститут законодавства та порівняльного правознавства при Уряді Російської Федерації, Російську академію правосуддя, Академію Управління МВС Росії, Московський державний університет ім. М. В. Ломоносова, Російський університет дружби народів, Московську державну юридичну академію, Всеросійську державну податкову академію Міністерства фінансів Росії, а також провідні фахівці з фінансового права Воронежа, Саратова, Орла, Ростова-на-Дону, Тамбова. У роботі Міжнародного наукового форуму

Привітання учасників Міжнародної науково-практичної конференції ректором Національного університету ДПС України д.е.н., професором Мельником П. В.

Представники російської школи фінансового права на Міжнародній науково-практичній конференції

взяли участь представники Університету М. Кюрі-Складовської в Любліні (Польща), Колумбійського університету (США) й Тбіліського університету бізнесу та соціального економічного управління.

Актуальність тематики Міжнародної науково-практичної конференції з проблем фінансового права привернула увагу представників Секретаріату Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Інституту законодавства Верховної Ради України, Верховного Суду України, Спілки юристів України, ДПА України, які взяли участь у роботі наукового заходу.

Робота конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права» проводилася у пленарному режимі, а також на засіданнях секцій:

1. Предмет, метод та система фінансового права як галузі науки та навчальної дисципліни.
2. Сучасні проблеми бюджетного права як основної підгалузі фінансового права.
3. Перспективи та напрями розвитку податкового права.

Обговорення за круглим столом актуальних питань фінансового права

4. Правові засади банківської діяльності, грошового обігу та валютного регулювання.

У рамках Всеукраїнського фестивалю науки, приуроченого до Дня науки, 15 травня 2009 року на базі Науководослідного інституту фінансового права відбувся Міжнародний круглий стіл «Дискусійні питання теорії фінансового права». У роботі круглого столу взяло участь 47 осіб, у тому числі учасники з Росії, Білорусі, Грузії. Програма круглого столу передбачала обговорення питань:

1. Дискусійні питання щодо предмета, методу та системи фінансового права.

Пленарне засідання Міжнародної науково-практичної конференції «Система фінансового права»

2. Актуальні підходи до фінансового права як навчальної дисципліни.

Спільно з Одеською національною юридичною академією (м. Одеса) організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Система фінансового права», яка відбулася 27–28 травня 2009 року. У роботі конференції взяли участь учені – представники науки фінансового права України, Росії, Білорусі. За результатами роботи конференції видано збірник наукових праць.

Спільно з Інститутом демографії та соціальних досліджень НАН України (м. Київ) організовано та проведено за-

сідання круглого столу «Реформування системи пенсійного забезпечення в Україні в умовах фінансово-економічної кризи», який відбувся 12 червня 2009 року. У роботі заходу взяли участь представники Секретаріату Кабінету Міністрів, члени комітетів Верховної Ради: з питань фінансів та банківської діяльності; соціальної політики та праці; з питань бюджету; у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, а також представники відповідних міністерств, Пенсійного фонду України, роботодавців, профспілок, міжнародних експертів, інших структур. Його учасники розглянули та обговорили такі важливі проблеми, як необхідність у запровадженні обов'язкового накопичувального пенсійного страхування, уніфікації пенсійного законодавства, підвищенні пенсійного віку для жінок, зміні тривалості трудового стажу тощо. За результатами круглого столу прийнято рішення рекомендувати Кабінету Міністрів України, Комітету з питань фінансів та банківської діяльності Верховної Ради, Комітету з питань бюджету Верховної Ради та Комітету у справах пенсіонерів Верховної Ради, ветеранів та інвалідів розробити й прийня-

ти Концепцію з подальшого проведення пенсійної реформи в Україні.

З 1 жовтня по 1 листопада 2009 року НДІ фінансового права проведено Міжнародну інтернет-конференцію **«Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права»**. На сайті інтернет-конференції зареєструвалося 75 учасників.

Напрями роботи конференції:

1. Предмет, метод та система фінансового права як галузі науки та навчальної дисципліни.
2. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.
3. Правові основи фінансового контролю та аудиту.
4. Бюджетний процес.
5. Сучасні проблеми бюджетного права.
6. Правовий режим державних фінансів.
7. Правовий режим місцевих фінансів.
8. Податкове законодавство (Загальна частина).
9. Податкове законодавство (Спеціальна частина).
10. Правове регулювання державного боргу.
11. Правове регулювання місцевого (муніципального) боргу.

12. Фінансово-правове регулювання обов'язкового страхування.

13. Правове регулювання банківської діяльності.

14. Правове регулювання грошового обігу.

15. Фінансово-правові аспекти фондового ринку та ринку цінних паперів.

16. Фінансово-правові аспекти державного регулювання інвестиційної діяльності.

17. Фінансово-правові аспекти валютного регулювання.

18. Правові основи бухгалтерського обліку.

За результатами роботи конференції опубліковано тези доповідей.

Спільно з кафедрою організації оперативно-розшукової діяльності Національного університету ДПС України 10 грудня 2009 року проведено засідання Міжнародного науково-практичного семінару **«Проблеми удосконалення законодавства і практики протидії злочинності у сфері господарської діяльності»**. У роботі семінару взяли участь 100 науковців і практиків – представники ДПА України, правоохоронних органів, наукові співробітники, викладачі, курсанти

Учасники Міжнародного науково-практичного семінару

Обговорення актуальних питань щодо теорії та практики застосування податкового законодавства

і студенти Національного університету ДПС України.

Робота семінару відбувалася за такими напрямками:

1. Організація роботи та нормативно-правове забезпечення діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів по боротьбі зі злочинами у сфері господарської діяльності.
2. Удосконалення протидії діяльності суб'єктів господарювання, які мають ознаки фіктивності.
3. Проблеми вдосконалення законодавства та діяльності правоохоронних органів щодо протидії незаконному відшкодуванню ПДВ.
4. Протидія організованій злочинності у сфері економіки.
5. Інформаційно-аналітичне забезпечення протидії злочинності у сфері господарської діяльності.
6. Організаційно-правове забезпечення взаємодії оперативних підрозділів міліції з іншими правоохоронними й контролюючими органами України у боротьбі з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, та основні напрями її вдосконалення.

У рамках IV Всеукраїнського фестивалю науки, приуроченого до Дня науки, проведено виїзний круглий стіл «Проблеми теорії та практики застосування податкового законодавства» (14–15 травня 2010 року, м. Кам'янець-Подільський).

У роботі круглого столу взяли участь 28 учасників.

Відбулося обговорення таких питань:

1. Сучасне податкове законодавство України: теорія та практика застосування.

*Доповідь
Солдатенко О. В.
(керівника АК)
за темою
дослідження*

2. Податковий кодекс України: проблеми розробки та ухвалення.

3. Взаємовідносини платників податків і податкових органів в умовах чинного податкового законодавства.

4. Проблеми імплементції (адаптації, гармонізації, уніфікації) податкового законодавства України до вимог європейського законодавства.

8–9 жовтня 2010 року Науково-дослідний інститут фінансового права провів виїзне засідання круглого столу «Інформаційне сховище даних державної податкової служби в контексті інноваційного розвитку».

Програма круглого столу передбачала обговорення таких питань:

1. Міжнародний досвід побудови інформаційних систем податкових служб.

*Учасники виїзного круглого столу,
м. Кам'янець-Подільський*

Доповідь заступника начальника відділу проектування АІС ДПС Департаменту розвитку та модернізації ДПС ДПА України Крамаревича Ю. В.

Почесні гості Міжнародної науково-практичної конференції (справа наліво): екс-президент Республіки Сербської Райко Кузманович, Валерій Євдокімов, Петро Мельник та Витимир Попович

2. Методичні підходи до наповнення інформаційного сховища даних податкової служби.

3. Визначення джерел та регламенту наповнення інформаційного сховища даних.

4. Проблеми захисту інформації та безпеки використання даних.

26–27 листопада 2010 року спільно з кафедрою організації оперативно-розшукової діяльності Національного

університету ДПС України організовано та проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Напрями удосконалення протидії правопорушенням у сфері господарської діяльності».

Робота конференції проходила за такими напрямами:

1. Нормативно-правове забезпечення, стан та тенденції протидії діяльності суб'єктів господарювання, які мають ознаки фіктивності.

Учасники Міжнародної науково-практичної конференції

2. Кримінально-правова, кримінологічна та криміналістична характеристика господарської діяльності з ознаками фіктивності.

3. Організація роботи та нормативно-правове забезпечення діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів по боротьбі зі злочинами у сфері господарської діяльності.

4. Інформаційно-аналітичне забезпечення протидії злочинності у сфері господарської діяльності.

5. Проблеми вдосконалення законодавства та діяльності правоохоронних ор-

ганів щодо протидії незаконному відшкодуванню ПДВ.

Крім того, за роки діяльності Інституту проводилися круглі столи у межах виконання науково-дослідних робіт за плановими темами досліджень:

- «Фінансово-правові аспекти розвитку геологорозвідувальних робіт» (12 листопада 2003 року);
- «Фінансово-правові аспекти заборгованості підприємств надрокористувачів» (3 грудня 2003 року);
- «Методичні основи та Концепція організації планування податкових надходжень» (16 грудня 2003 року);
- «Фінансовий контроль та його особливості в надрокористуванні» (10 березня 2004 року);
- «Проблеми контролю за виконанням природокористувачами грошових зобов'язань перед державою» (21 квітня 2005 року);
- «Проблеми внутрішнього фінансового контролю» (9 вересня 2005 року);
- «Актуальні та перспективні напрями наукових досліджень у сфері фінансового права» (16 травня 2006 року);

- «Актуальні проблеми оподаткування доходів фізичних осіб і напрями їх вирішення» (28 вересня 2006 року);

- «Актуальні проблеми правового регулювання відносин у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій (ІКТ)» (28 вересня 2006 року);

- «Фіскальні та інноваційні аспекти лісокористування» (24 листопада 2006 року);

- «Економіко-правове регулювання земельних відносин: світовий досвід та перспективи України» (21 березня 2007 року);

- «Сучасні тенденції та перспективи розвитку науки у ХХІ столітті» (18 травня 2007 року);

- «Інноваційна діяльність у галузях природокористування» (23 травня 2007 року);

- «Інноваційна та фіскальна політика держави у природоресурсних галузях» (16 квітня 2008 року);

- «Процесуально-правове регулювання відносин, які виникають при вирішенні податкових спорів за участю органів ДПС» (24 червня 2008 року);

- «Використання моделей у процесі розподілу бюджетних призначень органами ДПС України» (23 жовтня 2008 року);

- «Нормативно-правові засади природокористування та енергозбереження в Україні» (18 червня 2009 року);

- «Спори про податки: причини виникнення та напрями їх вирішення» (30 вересня 2009 року);

- «Інноваційні та фіскальні проблеми в надрокористуванні та енергозбереженні» (8 червня 2010 року);

- «Економіко-математичні моделі та можливість їх використання у діяльності органів ДПС України» (23 вересня 2010 року);

- «Правові засади розвитку місцевих фінансів в Україні» (25 жовтня 2010 року).

Крім того, науковці НДІ фінансового права є активними учасниками конференцій, семінарів, круглих столів, що проводяться іншими навчальними закладами і науковими установами в Україні та за кордоном. За роки діяльності інституту наукові співробітники стали учасниками близько 300 наукових заходів, з яких понад 150 – міжнародні.

ОПУБЛІКУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Найбільш показовим результатом діяльності науково-дослідної установи є публікація наукової літератури. Перелік друкованих праць, виданих під грифом «Науково-дослідний інститут фінансового права», висвітлює широкий спектр питань оподаткування, фінансового права, фінансів в Україні та за кордоном, а також іншу правову тематику. Протягом 10 років діяльності інституту видано понад 50 монографій, навчальних посібників, довідників, науково-практичних коментарів, зокрема:

1. Антипов В. В. Обставини, які виключають застосування кримінального покарання : монографія / В. В. Антипов, В. І. Антипов. – К. : Атіка, 2004. – 208 с.

2. Антипов В. І. Тіньова економіка та економічна злочинність : світові тенденції, українські реалії та правові засоби контролю (теоретико-методологічне узагальнення) / Антипов В. І. – Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 1040 с.

3. Бодюк А. В. Нормативно-правові акти природокористування / Бодюк А. В.,

Ковальчук М. К., Кочкур М. В. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2006. – 544 с.

4. Бодюк А. В. Фіскальні аспекти економічного природокористування : [монографія] / Бодюк А. В. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. – 570 с.

5. Губерська Н. Л. Фінансове право : метод. рек., нормат.-прав. акти, бібліогр.: Особлива частина : [навч.-метод. посіб.] / Губерська Н. Л. – К. : Знання України, 2008. – Кн. 1. – 612 с.

6. Губерська Н. Л. Фінансове право : метод. рек., нормат.-прав. акти, бібліогр.: Особлива частина : [навч.-метод. посіб.] / Губерська Н. Л. – К. : Знання України, 2008. – Кн. 2. – 212 с.

7. Губерська Н. Л. Фінансове право : Методичні рекомендації, нормативно-

правові акти, бібліографія : Загальна частина : [навч.-метод. посіб.] / Губерська Н. Л. – К. : Знання України, 2007. – 328 с.

8. Дискусійні питання теорії фінансового права. Нормативно-правові засади природокористування та енергозбереження в Україні. Спори про податки : причини виникнення та напрями їх вирішення. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права : збірник тез за матеріалами круглих столів та Міжнародної інтернет-конференції / НДІ фінансового права. – К. : Вік принт, 2009. – 504 с.

9. Заруба П. І. Кримінальна відповідальність за злочини у сфері приватизації : [монографія] / Заруба П. І. – К. : Атіка, 2007. – 220 с.

10. Земельні правовідносини : правові та оподаткування : навч. посібник / [Білецька Г. М., Федчук С. І., Кондратенко Н. Г., Коваленко Ю. Є., Ніколайченко В. І., Тарангул Л. Л.]; за заг. ред. проф. О. Г. Мендрула. – К. : КНТ, 2008. – 164 с.

11. Інноваційна модель економіки : правові та методологічні засади проведення експертизи інноваційних проектів : монографія / [Онишко С. В., Доценко Ю. П., Єгоров С. О., Черненко Ю. М., Федчук С. І.,

Білецька Г. М., Мажорова С. В.]; за заг. ред. к.ф.-м.н. Ю. П. Доценка. – К. : Леся, 2006. – 196 с.

Наукова література, підготовлена співробітниками інституту у 2010 році

12. Інноваційна та фіскальна політика держави у природоресурсних галузях. Процесуально-правове регулювання відносин, які виникають при вирішенні податкових спорів за участю органів ДПС. Використання моделей у процесі розподілу бюджетних призначень органами ДПС України : збірник тез виступів на круглих столах. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2008. – 110 с.

13. Кофлан В. М. Правове регулювання місцевих податків і зборів в Україні :

[монографія] / Кофлан В. М. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. – 176 с.

14. Кофлан В. М. Правові аспекти місцевого оподаткування зарубіжних країн : [монографія] / Кофлан В. М. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2005. – 109 с.

15. Криницький І. Є. Теоретичні проблеми податкового процесу : [монографія] / Криницький І. Є. – Х. : Право, 2009. – 320 с.

16. Кучерявенко Н. П. Налоговый процесс : [учебное пособие] / Кучерявенко Н. П. – К. : Правова єдність, 2010. – 390 с.

17. Международное сотрудничество в борьбе с преступностью : учеб. пособ. / [Акуленко В. Н., Лысенко В. В., Попович В. М., Смелик В. Б. и др.]; под. ред. д.ю.н., профессора Л. Д. Тимченко. – Ирпень : Национальная академия ГНС Украины, 2005. – 202 с.

18. Мінімізація податкового боргу : економіко-правове забезпечення та організація : навч. посіб. / [Долгий О. А., Новицький А. М., Антипов В. І., Долгий О. О., Леміш А. М., Гаркуша В. С., Форостовець В. А.]; за заг. ред. В. І. Анти-

пова та О. А. Долгого. – Коростень, 2005. – 208 с.

19. Місцеві фінанси в Україні : Правове регулювання : навч. посіб. / [Близнюк О. С., Губерська Н. Л., Музика О. А., Усенко Р. А.]. – К. : Дакор, КНТ, 2007. – 316 с.

20. Монаєнко А. О. Правові основи фінансування видатків на освіту та науку : [монографія] / Монаєнко А. О. – Львів : Червона калина, 2009. – 251 с.

21. Музика О. А. Доходи місцевих бюджетів за українським законодавством : [монографія] / Музика О. А. – К. : Атіка, 2004. – 344 с.

22. Музика О. А. Неподаткові доходи місцевих бюджетів України (фінансово-правове дослідження) : [монографія] / Музика О. А. – К. : Атіка, 2006. – 256 с.

23. Музика О. А. Фінансове право : [навч. посіб.] / Музика О. А. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 260 с.

24. Музика О. А. Фінансове право : [навч. посіб.] / Музика О. А. – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2004. – 220 с.

25. Музика-Стефанчук О. А. Фінансове право : [навч. посіб.] / Музика-Стефанчук О. А. – 3-те вид., доп. і перероб. – К. : Атіка,

2007. – 264 с.

26. Муніципальне право зарубіжних країн : навч. посіб. Ч. 2 / М. О. Баймуратов, О. В. Батанов, В. М. Кампо, О. А. Музика. – К. : Знання України, 2006. – 120 с.

27. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / [Антипов В. І., Воронова Л. К., Воротіна Н. В. та ін.]; за заг. ред. проф. П. В. Мельника. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 416 с.

28. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / [Александров Ю. В., Андрушко П. П., Антипов В. І., Клименко В. А., Матишевський П. С.]; за заг. ред. С. С. Яценка. – 4-те вид., перероб. та доп. – К. : А.С.К., 2006. – 848 с.

29. Нечай А. А. Актуальні питання фінансового права : правові основи публічних накопичувальних фондів : [монографія] / Нечай А. А. – Чернівці : Рута, 2004. – 376 с.

30. Нечай А. А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків : [монографія] / Нечай А. А. – Чернівці : Рута, 2004. – 264 с.

31. Податкове право України : кредитно-модульний курс : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Воро-

нова Л. К., Кучерявенко М. П., Пришва Н. Ю. та ін.]; за ред. Л. К. Воронової, М. П. Кучерявенка. – К. : Правова єдність, 2009. – 485 с.

32. Податкові конфлікти : особливості вирішення : навч. посіб. / [Г. М. Білецька, М. О. Раскалей, І. О. Трубін, Н. Г. Шкуренко та ін.]; за заг. ред. Л. В. Трофімової. – К.: КНТ, 2010. – 360 с.

33. Податкові спори : виникнення, природа, засоби регулювання : навч. посіб. / [Буряк С. В., Мельник П. В., Ярошенко Ф. О. та ін.]; за заг. ред. С. В. Буряка. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 800 с.

34. Правове регулювання електронної комерції : монографія / [за ред. д-ра юрид. наук, проф. Л. Д. Тимченка]. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2008. – 236 с.

35. Пришва Н. Ю. Публічні доходи : поняття та особливості правового регулювання : [монографія] / Пришва Н. Ю. – К. : КНТ, 2008. – 200 с.

36. Проблеми удосконалення законодавства і практики протидії злочинності у сфері господарської діяльності : збірник наукових праць за матеріалами Міжнародного науково-практичного

семінару, 10 грудня 2009 року / Національний університет ДПС України, НДІ фінансового права. – К. : Вік прінт, 2009. – 278 с.

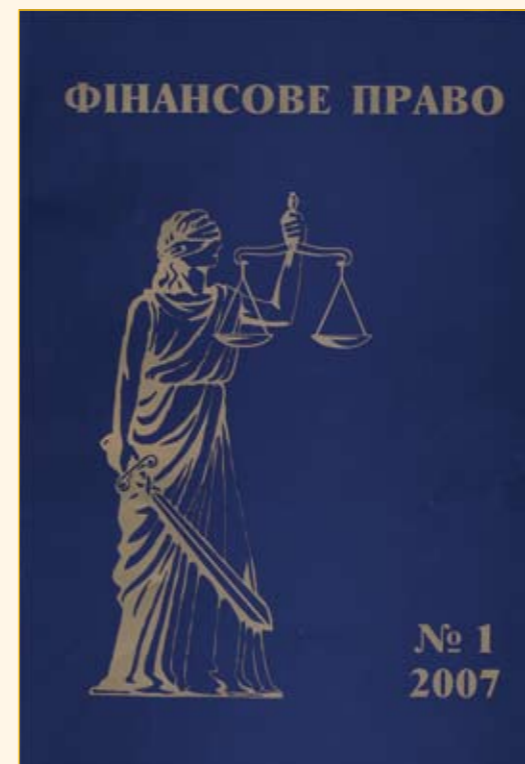
37. Прогнозування податкових надходжень в перехідній економіці : проблеми методології та організації : монографія / [за ред. д.е.н. Ніколаєва В. П.]. – К. : Леся, 2006. – 320 с.

38. Протидія нелегальному обігу тютюнових виробів та інших підакцизних товарів : посібник-довідник / [Антипов В. І., Білоус В. Т., Мельник П. В., Попович В. М., Тарангул Л. Л.]; за ред. Мельника П. В. – Ірпінь : Правові джерела, 2002. – 156 с.

39. Пунда О. О. Поняття та проблеми здійснення особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування людини : [монографія] / Пунда О. О. – Хмельницький – Київ, 2005. – 436 с.

40. Реферативний огляд науково-дослідних робіт Науково-дослідного інституту фінансового права (2002–2008 роки) / [за заг. ред. О. В. Солдатенко]. – К.: видавничий дім «АДЕФ-Україна», 2009. – 104 с.

41. Словник фінансово-правових термінів. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2006. – 343 с.

42. Солдатенко О. В. Правове регулювання видатків на охорону здоров'я в Україні та державах Центральної Європи : [монографія] / Солдатенко О. В. – К.: Алерта, 2010. – 278 с.

43. Солдатенко О. В. Фінансово-правове забезпечення реалізації конституційного права громадян на охорону здоров'я / О. В. Солдатенко // Правова система

України : історія, стан та перспективи : у 5 т. / за заг. ред. Ю. П. Битяка. – Х. : Право, 2008.

Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення. – 2008. – С. 556–572.

44. Солдатенко О. В. Податки – 2006: перевірки контролюючими органами України / О. В. Солдатенко, М. С. Онуфрік. – К. : Леся, 2006. – 120 с.

45. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права : тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 23–24 листопада 2007 року / Науково-дослідний інститут фінансового права. – К. : Укртехпрінт, 2007. – 410 с.

46. Сучасний стан та перспективи розвитку фінансового права : тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 23–24 листопада 2007 року / Науково-дослідний інститут фінансового права. – К. : Укртехнопрінт, 2008. – Ч. 2. – 88 с.

47. Усенко Р. А. Фінансові санкції за законодавством України : [монографія] / Усенко Р. А.; відповід. ред. Д. М. Лук'янець. – К. : Дакор, КНТ, 2007. – 168 с.

48. Фінансове право України : навч. посіб. / [Кучерявенко М. П., Криниць-

кий І. Є., Лукашев А. О. та ін.]; за заг. ред. М. П. Кучерявенка. – Х. : Право, 2010. – 405 с. (С. 81–117).

49. Фінансове право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва та ін.]. – К. : Правова єдність, 2009. – 395 с.

У вересні 2007 року вийшов з друку перший номер журналу «Фінансове право», який був зареєстрований як наукове юридичне видання у Міністерстві юстиції України з метою поширення юридичних знань. З 2008 року журнал «Фінансове право» входить до переліку фахових видань, у яких можуть бути апробовані результати дисертаційних досліджень з юридичних наук згідно з вимогами Вищої атестаційної комісії України.

Головою науково-редакційної ради видання є ректор Національного університету ДПС України, д.е.н., професор, заслужений економіст України **Мельник П. В.** До складу науково-редакційної ради входять провідні науковці України: заступник директора з наукової роботи НДІ фінансового права, д.ю.н., професор, академік Національної академії правових наук України **Воронова Л. К.**;

керівник Київського регіонального центру Національної академії правових наук України, д.ю.н., професор, віцепрезидент Національної академії правових наук України **Тихий В. П.**; д.ю.н., член-кореспондент Національної академії наук України, академік Національної академії правових наук України **Семчик О. В.**; д.ю.н., професор, академік Національної академії правових наук України **Скрипнюк О. В.**

Чотирнадцять опублікованих випусків журналу «Фінансове право» містять наукові публікації, що висвітлюють увесь спектр проблемних питань та перспективних напрямів розвитку науки фінансового права за такими напрямками: теорія фінансового права, податкове право, бюджетне право, банківське право.

Наукові праці співробітників інституту друкуються у різноманітних періодичних виданнях наукового та науково-популярного характеру, а також у збірниках тез доповідей конференцій. За роки діяльності НДІ фінансового права співробітниками інституту було підготовлено понад 1500 друкованих аркушів наукової продукції.

■ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ

На сьогодні у НДІ фінансового права працює 68 співробітників, з них – 55 дослідників, у тому числі: 13 докторів наук, 17 кандидатів наук, 8 професорів, 9 доцентів, 6 старших наукових співробітників, 2 академіки Національної академії правових наук України, 2 заслужені юристи, заслужений економіст і заслужений діяч науки і техніки України.

Завдяки поєднанню в одній установі наукового досвіду відомих учених у сфері фінансового права та створенню особливих умов для апробації, публікації і впровадження у практику роботи департаментів ДПС України наукових досліджень співробітники НДІ фінансового права мають можливість на високому науковому і теоретичному рівнях виконувати дисертаційні дослідження, здобувати вчені звання, підвищувати свій професійний рівень.

Протягом 2002–2010 рр. 13 співробітників НДІ фінансового права успішно захистили дисертаційні роботи на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук:

Берназюк Ян Олександрович – «Банки як суб'єкти податкових правовідносин» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Дереконь Володимир Миколайович – «Аудит як форма фінансового контролю та складова адміністративно-правової інфраструктури детінізації економічних відносин в Україні» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Долгий Олександр Олександрович – «Організація діяльності податкової служби України з протидії податковим правопорушенням у сфері функціонування вугледобувних підприємств» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»);

Заруба Петро Іванович – «Кримінальна відповідальність за злочини у сфері приватизації» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право»);

Ільяшенко Вікторія Анатоліївна – «Державне регулювання продовольчого забезпечення регіону» (дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 «Механізми державного управління»);

Криницький Ігор Євгенович – «Теоретичні проблеми податкового процесу» (дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Монаєнко Антон Олексійович – «Правове регулювання видатків на освіту та науку в Україні та країнах Центральної Європи» (дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Музика Оксана Анатоліївна – «Правове регулювання неподаткових доходів місцевих бюджетів України» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Нечай Анна Анатоліївна – «Правові проблеми регулювання публічних видатків у державі» (дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Нікітіна Леся Олегівна – «Правові засади формування місцевих бюджетів» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Радишевська Олеся Ростиславівна – «Податкові системи України та Польщі: порівняльно-правовий аналіз» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та про-

цес; фінансове право; інформаційне право»);

Смелік Владислав Борисович – «Міжнародно-правові засади інституційної системи Інтерполу» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.11 «Міжнародне право»);

Усенко Роман Анатолійович – «Фінансові санкції за законодавством України» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»);

Федчук Світлана Ігорівна – «Фінансово-правове регулювання видатків на інноваційну діяльність» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»);

Захист дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук Федчук С. І.

Яроцька Тетяна Ростиславівна – «Шляхи вдосконалення системи оподаткування доходів фізичних осіб в Україні» (дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»).

У вересні 2010 року на засіданні Вченої ради НДІ фінансового права відбувся попередній захист дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук директора інституту Солдатенко Оксани Володимирівни за спеціальністю

12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право».

На сьогодні дев'ять співробітників інституту є аспірантами та здобувачами наукового ступеня кандидата наук: Білецька Г. М., Дюрядін В. П., Корж М. А., Онуфрик М. С., Раскалей М. О., Рибачок Н. П., Трубін І. О., Шевчук С. В.

З метою поглиблення теоретичних знань, ознайомлення з практикою роботи міністерств і відомств та у межах виконання науково-дослідних робіт співробітники НДІ фінансового права постійно проходять стажування та підвищення кваліфікації у різних установах: департаментах ДПА України та ре-

гіональних підрозділах ДПС України; Держкомстаті України; Міжнародному центрі фінансово-економічного розвитку Державної академії керівних кадрів (м. Київ); Міністерстві закордонних справ України; Інституті післядипломної освіти Національного університету ДПС України.

Наукові доповіді співробітників інституту за темами дисертаційних досліджень на засіданні Вченої ради Науково-дослідного інституту фінансового права

■ ДОЗВІЛЛЯ

Керівництво, відділ кадрів і профспілкова група НДІ фінансового права приділяють багато уваги задоволенню культурних потреб співробітників, оскільки наукова діяльність, відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», вимагає значних інтелектуальних і твор-

чих затрат. Організація виїзних засідань круглих столів, культурного дозвілля сприяє гармонізації міжособистісних стосунків у колективі, налагодженню взаємовідносин, всебічному розвитку особистості, що у кінцевому підсумку позитивно впливає на результати професійної діяльності.

*Софіївський парк
(м. Умань, Черкаська обл.),
2006 рік*

*Дуб Максима Залізняка
(с. Буда, Черкаська обл.),
2009 рік*

*Хотинська фортеця
(м. Хотин, Чернівецька обл.),
2010 рік*

*Стара фортеця
(м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька обл.),
2010 рік*

*Асканія-Нова
(Біосферний заповідник, Херсонщина),
2010 рік*

*Подільські Товтри (Національний
природний парк, Хмельниччина),
2010 рік*

■ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ

Наука фінансового права під час здійснення державної політики у сфері функціонування фінансової системи з кожним роком відіграє все вагомішу роль. І той факт, що український НДІ залишається єдиною на теренах СНД науковою установою даного профілю, вимагає від його засновників, керівників і співробітників креативного стратегічного мислення, наукового новаторства і особливої відповідальності.

У зв'язку з цим на наступні десять років перед інститутом стоять такі завдання:

- стати провідною установою, законодавчо уповноваженою Кабінетом Міністрів України, щодо проведення експертизи бюджетного та податкового законодавства України;
- залучити до роботи на постійній основі докторів і кандидатів наук;
- розробити комплексні науково-методичні програми на зразок «фундаментальна науково-дослідна робота – прикладне дослідження – упровадження і апробація наукових розробок – частина навчальної дисципліни чи курсу»;

- створити на базі НДІ фінансового права спеціалізовану вчену раду із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право»;

- популяризувати здобутки наукової школи на високому державному і міжнародному рівнях шляхом залучення до її розробок провідних науковців і практичних фахівців у сфері фінансового права;

- поширювати ідеї та дослідження вчених наукової школи шляхом організації міжнародних науково-практичних заходів, опублікування наукових праць у друкованих і електронних виданнях, зокрема за кордоном.

Актуальним залишається проведення наукових досліджень спільно з іноземними науково-дослідними установами. Зокрема, організація спільних наукових заходів і досліджень з Федеральним державним унітарним підприємством «Державний науково-дослідний інститут розвитку податкової системи» Міністерства Російської Федерації з податків і зборів, з іноземними установами аналогічного профілю в Німеччині,

*Обговорення перспективного плану розвитку
НДІ фінансового права*

Угорщині, інших країнах. Цей напрям роботи передбачає також участь українських учених у міжнародних науково-дослідних проектах, залучення іноземних фахівців до науково-дослідних робіт, що проводяться НДІ фінансового права.

Ставлячи перед собою нові завдання, інститут зберігає традиції щодо актуальності проведених досліджень. Тематика науково-дослідних робіт, які виконуються НДІ фінансового права на замовлення Державної податкової служби України, завжди відображає сьогочасні виклики економічних і правових засад функціонування держави і спрямована на вдосконалення українського законодавства та організації

роботи органів ДПС України. У 2011 році НДІ фінансового права проводитиме такі науково-дослідні роботи:

- «Розробка методики наповнення інформаційного сховища даних державної податкової служби в межах запровадження інформаційно-аналітичної системи ДПС у національному масштабі та з урахуванням відповідного міжнародного досвіду» (замовник – Департамент обліку та звітності ДПА України);
- «Напрями вдосконалення протидії діяльності суб'єктів господарювання які мають ознаки фіктивності» (замовник – Головне управління податкової міліції ДПА України);
- «Імплементация (адаптація, гармонізація, уніфікація) податкового законодавства до вимог європейського законодавства. Проблеми та шляхи вирішення» (замовник – Юридичний департамент ДПА України);
- «Розробка податкового паспорта» (замовник – Департамент обліку та звітності ДПА України);
- «Правові засади розвитку місцевих фінансів в Україні» (фундаментальне дослідження).

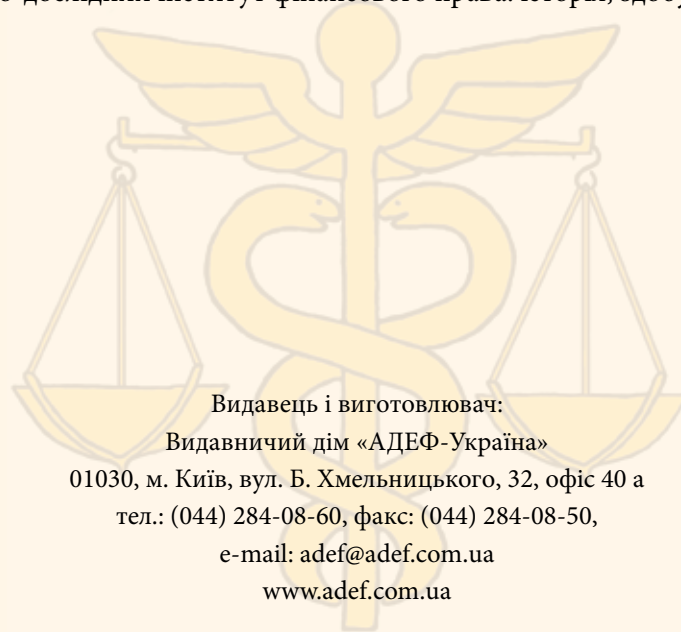

Довідкове видання

Солдатенко О. В.,
Онуфрик М. С.,
Ковтунович Н. Л.

Науково-дослідний інститут фінансового права: історія, здобутки, майбутнє

Видавець і виготовлювач:
Видавничий дім «АДЕФ-Україна»
01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 32, офіс 40 а
тел.: (044) 284-08-60, факс: (044) 284-08-50,
e-mail: adef@adef.com.ua
www.adef.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 334 від 09.02.2001 р.

Підписано до друку 9.12.2010 р. Формат 70x100/16.
Друк офсетний. Папір крейдований.
Наклад 1000 прим. Зам. № 373.